



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en  
Wetenschap

# Bijlage

VSV-brief 2014

## Nieuwe voortijdig schoolverlaters

Convenantjaar 2012-2013

Voorlopige cijfers

[www.vsvverkenner.nl](http://www.vsvverkenner.nl)

RMC-regio's met contactgemeenten  
Bron: DUO



Overzicht RMC-regio's Nederland  
Bron: DUO

Deze bijlage bevat kaarten op landelijk en regionaal niveau. Bovenstaande kaart dient samen met de RMC-regiolijsjt als navigatiehulpmiddel bij het gebruik van de Bijlage.

Alle gemeenten in Nederland registreren (potentiële) voortijdige schoolverlaters (vsv'ers). Zij proberen ervoor te zorgen dat leerlingen via een geschikt onderwijs- of arbeidstraject alsnog een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is minimaal een diploma op wvo, havo of mbo 2 niveau. Een jongere is volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Daarna geldt voor alle jongeren tot 18 jaar de kwalificatieplicht. Jongeren tot 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de leerplichtwet. Dit is een gemeentelijke taak. Jongeren boven de 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de RMC wetgeving, een regionale taak.

Gemeenten participeren in één van de 39 RMC-regio's (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). Elke RMC-regio heeft één contactgemeente. Deze gemeente coördineert de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen.

Op [www.aanvalopschooluitval.nl](http://www.aanvalopschooluitval.nl) staat meer informatie over de RMC-regio's onder het kopje 'RMC-regio'.

RMC-regio	Contactgemeente
1 Oost-Groningen	Veendam
2 Noord-Groningen-Eemsmond	Delfzijl
3 Centraal en Westelijk Groningen	Groningen
4 Friesland Noord	Leeuwarden
5 Zuid-West Friesland	Súdwest Fryslân
6 Friesland-Oost	Smallingerland
7 Noord- en Midden Drenthe	Assen
8 Zuid-Oost Drenthe	Emmen
9 Zuid-West Drenthe	Hoogeveen
10 IJssel-vecht	Zwolle
11 Stedendriehoek	Apeldoorn
12 Twente	Enschede
13 Achterhoek	Doetinchem
14 Arnhem/Nijmegen	Nijmegen
15 Rivierenland	Tiel
16 Eem en Vallei	Amersfoort
17 Noordwest-Veluwe	Harderwijk
18 Flevoland	Lelystad
19 Utrecht	Utrecht
20 Gooi en Vechtstreek	Hilversum
21 Agglomeratie Amsterdam	Amsterdam
22 West-Friesland	Hoorn
23 Kop van Noord-Holland	Den Helder
24 Noord-Kennemerland	Alkmaar
25 West-Kennemerland	Haarlem
26 Zuid-Holland-Noord	Leiden
27 Zuid-Holland-Oost	Gouda
28 Haaglanden/Westlanden	Den Haag
29 Rijnmond	Rotterdam
30 Zuid-Holland-Zuid	Dordrecht
31 Oosterschelde regio	Goes
32 Walcheren	Middelburg
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	Terneuzen
34 West-Brabant	Breda
35 Midden-Brabant	Tilburg
36 Noord-Oost-Brabant	s-Hertogenbosch
37 Zuidoost-Brabant	Eindhoven
38 Gewest Limburg-Noord	Venlo
39 Gewest Zuid-Limburg	Heerlen

# Inhoudsopgave

<b>1.</b>	<b>Vsv in perspectief . . . . .</b>	<b>3</b>
1.1	Vsv in Nederland . . . . .	3
1.2	Nieuwe meetsystematiek . . . . .	4
1.3	Onderwijs- en diplomakenmerken . . . . .	5
1.4	Vsv in Europa . . . . .	5
<b>2.</b>	<b>De RMC-regio's en gemeenten. . . . .</b>	<b>6</b>
2.1	Vsv in de RMC-regio's . . . . .	6
2.2	Vsv in de gemeenten . . . . .	10
<b>3.</b>	<b>Voortgezet onderwijs . . . . .</b>	<b>13</b>
3.1	Vsv in het vo . . . . .	13
3.2	Normen in het vo . . . . .	13
3.3	Diplomakenmerken . . . . .	16
<b>4.</b>	<b>Middelbaar beroepsonderwijs . . . . .</b>	<b>19</b>
4.1	Vsv in het mbo . . . . .	19
4.2	Normen in het mbo . . . . .	23
4.3	Verblijfsjaar en domeinen . . . . .	29
<b>5.</b>	<b>Achtergrondkenmerken . . . . .</b>	<b>31</b>
5.1	Leeftijd . . . . .	31
5.2	Verschil man/vrouw en etniciteit . . . . .	32
5.3	Verdacht van een misdrijf . . . . .	33
<b>6.</b>	<b>Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. . . . .</b>	<b>34</b>
6.1	Landelijk overzicht . . . . .	34
6.2	Grootste beroepsopleidingen per arbeidsmarktregio. . . . .	36
<b>7.</b>	<b>Berekeningswijze voortijdig schoolverlaters convenant 2012-2015 . . . . .</b>	<b>41</b>
	Definitie van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters . . . . .	41
	Voorlopige en definitieve cijfers . . . . .	41
	Verschil tussen de landelijke- en conventantdefinitie. . . . .	42
	Aanvullende gegevensbronnen nieuwe meetmethode. . . . .	42
	Nieuwe meetmethode op basis van percentages en normen . . . . .	43
	Index afkortingen en begrippen . . . . .	45
	Index tabellen en figuren . . . . .	46



# 1. Vsv in perspectief

Het kabinet Rutte-Asscher heeft als doel gesteld dat het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in 2016 teruggedrongen moet zijn tot maximaal 25.000. De vsv-aanpak 'Aanval op Schooluitval 2008-2012' moedigde scholen aan om schooluitval te verlagen en verbeterde de regionale samenwerking. Het aantal vsv'ers is in de afgelopen jaren fors teruggedrongen. Deze succesvolle aanpak is voortgezet met nieuwe prestatiegerichte convenanten voor de periode 2012 tot en met 2015. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ontwikkeling van het landelijk aantal vsv'ers, de nieuwe meetsystematiek, de onderwijs- en diplomakenmerken van de nieuwe vsv'ers en de vergelijking van de Nederlandse resultaten met de Europese doelstelling.

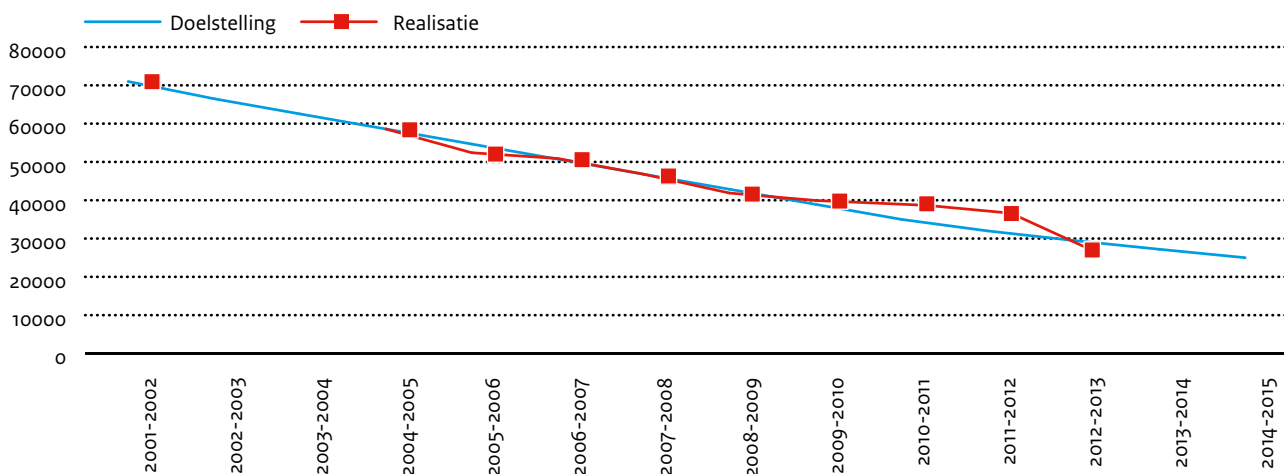
## 1.1 Vsv in Nederland

Op landelijk niveau hebben 27.950 jongeren in 2012-2013 het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Het landelijk percentage vsv'ers is in het schooljaar 2012-2013 gedaald tot 2,1 procent. In het voortgezet onderwijs (vo) daalde het vsv-percentage tot 0,6 procent en in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) tot 5,7 procent.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

De cijfers van 2012-2013 betreffen voorlopige cijfers. De cijfers tot en met schooljaar 2011-2012 betreffen definitieve cijfers. In het najaar 2014 worden de definitieve cijfers van het schooljaar 2012-2013 gepresenteerd.

Figuur 1: Nationale doelstelling en realisatie absoluut aantal nieuwe vsv'ers  
Bron: DUO



Tabel 1: Nationale realisatie nieuwe vsv'ers in aantallen en percentages  
Bron: DUO

	2001-2002	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2014-2015
Doelstelling	71.000	54.667	57.733	46.800	42.866	38.933	35.000	32.000	29.500	25.000 <sup>3</sup>
Realisatie	71.000	52.700	50.900	46.800	41.800	39.900	39.110	36.560 <sup>1</sup>	27.950 <sup>2</sup>	
% vsv	5,5%	4,0%	3,9%	3,6%	3,2%	3,0%	3,0%	2,8%	2,1%	2,0% <sup>4</sup>

<sup>1</sup> Dit betreft het definitieve cijfer, het voorlopige cijfer van 2011-2012 was 36.250.

<sup>2</sup> Dit betreft het voorlopige cijfer.

<sup>3</sup> Dit is een doelstelling.

<sup>4</sup> De 2% is gebaseerd op hetzelfde deelnemersaantal als in 2012-2013.

## 1.2 Nieuwe meetsystematiek

### Meetsystematiek op basis van percentages en normen

De vsv-cijfers van de 'oude' convenantjaren worden op basis van absolute aantallen vsv'ers weergegeven. Vanaf convenantjaar 2012-2013 wordt er met vsv-percentages en vsv-normen gewerkt in plaats van absolute aantallen. In alle vsv-cijferproducten van het convenantjaar 2012-2013 worden de normen en percentages voor het eerst zichtbaar. Naast de (prestatie)normen zijn er in het vo streefnormen bepaald die zijn gebaseerd op het streefdoel van maximaal 25.000 vsv'ers in 2016. Deze streefpercentages liggen lager dan de prestatienormen (bij lage percentages krijg je te maken met onwerkbaar lage aantallen vsv'ers in het kader van de prestatiesubsidie). De streefpercentages reflecteren de normen die elke instelling zou moeten halen om te komen tot maximaal 25.000 vsv'ers en dienen vooral als stuurinstrument binnen de regio's. Voor het mbo zijn de streefnormen gelijk aan de prestatienormen.

### Correctie voor onterecht als vsv'er getelde jongeren

Door gebruik van meerdere informatiebronnen worden de jongeren die eerder onterecht als vsv'er geregistreerd stonden dit jaar voor het eerst nagenoeg allemaal uit de vsv-cijfers gehaald.

Het nettoresultaat van deze correctie is in voorliggende presentatie van de voorlopige cijfers zichtbaar en komt ten goede aan vo-scholen en mbo-instellingen die te maken hebben met jongeren die eerder ten onrechte als vsv'er werden geteld.

Meer uitleg over de nieuwe meetsystematiek, de nieuwe convenanten en de correctie op de cijfers door onterecht als vsv'er geregistreerde jongeren niet langer als zodanig te tellen is te vinden in hoofdstuk 8 van deze VSV-Cijferbijlage.

### Normen voor de voorlopige en definitieve cijfers

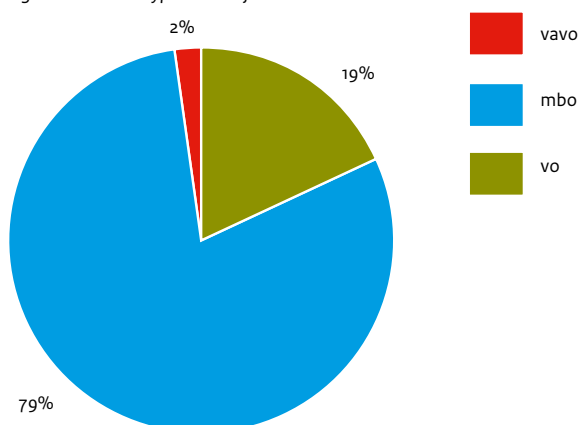
De inhoud van deze bijlage is gebaseerd op de voorlopige cijfers van het schooljaar 2012-2013. De vsv-cijfers zijn pas definitief wanneer er op de door de onderwijsinstelling aangeleverde in- en uitschrijvingsgegevens een accountantsverklaring is afgegeven. De definitieve cijfers worden negen maanden na de voorlopige cijfers gebruikt bij het vaststellen van de bekostiging op vsv volgens de prestatiesubsidie vo en prestatiebox mbo. In de komende hoofdstukken zal de vergelijking worden gemaakt met de normen voor het vo en het mbo om aan te geven of de scholen, instellingen en regio's op basis van de voorlopige cijfers de normen hebben gehaald. Pas met de definitieve cijfers wordt uiteindelijk bepaald of de normen zijn gehaald.

Tabel 2: Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in 2012-2013

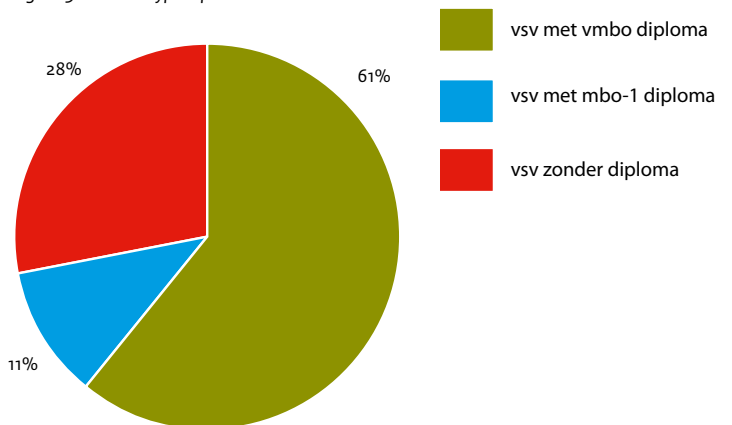
Bron: DUO

	Deelnemers	Vsv met vbo diploma	Vsv met mbo1 diploma	Vsv zonder diploma	Aantal vsv	% vsv
	2012-2013	2012-2013	2012-2013	2012-2013	2012-2013	2012-2013
Totaal	1.326.387	17.142	3.103	7.691	27.936	2,1%
vo	931.881	2.237	101	2.815	5.153	0,6%
mbo	389.139	14.532	2.993	4.584	22.109	5,7%
vavo <sup>1</sup>	5.367	373	9	292	674	12,6%

Figuur 2: vsv naar type onderwijs



Figuur 3: vsv naar type diplomakenmerk



<sup>1</sup> De cijfers die hier worden gepresenteerd geven de landelijke cijfers van het vavo weer. Deze leerlingen kunnen via vavo-opleidingen die zijn ondergebracht bij mbo-instellingen hun diploma voor het vbo, havo of vwo halen.

### 1.3 Onderwijs- en diplomakenmerken

- Van de groep vsv'ers is ruim 18% afkomstig uit het vo, ruim 2% uit het vavo<sup>1</sup> en bijna 80% uit het mbo;
- 28% van de vsv'ers afkomstig uit het vo heeft geen vmbo of mbo-1 diploma, 11% van de vsv'ers heeft een mbo-1 diploma en 61% heeft een vmbo diploma;
- 65,7% van de jongeren die uitvallen binnen het mbo heeft wel een vmbo diploma;
- 13,5% van de jongeren die uitvallen binnen het mbo heeft wel een mbo-1 diploma.

### 1.4 Vsv in Europa

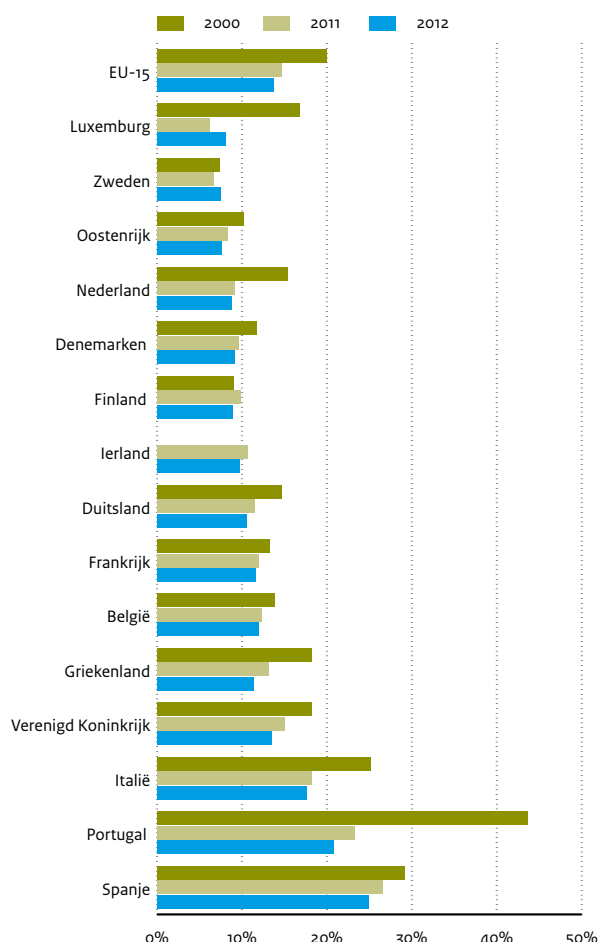
In Europees verband is afgesproken om het totaal aantal jongeren van 18 tot 25 jaar dat geen onderwijs volgt en geen startkwalificatie heeft in de periode van 2000 tot 2020 te halveren (EU2020).

- In de EU-15<sup>2</sup> beschikte 14,7% van de 18- tot 25-jarigen in 2011 niet over een startkwalificatie. Dat is in 2012 13,7%. In 2000 was het nog 19,3%;
- In Nederland beschikte 9,1% van de 18- tot 25-jarigen in 2011 niet over een startkwalificatie. Dit is in 2012 gedaald naar 8,8%. Het Nederlandse streefniveau voor 2020 bedraagt 8%.

Tabel 3: De ontwikkeling van het percentage van de totale groep vsv'ers in Europa, 2000, 2011 en 2012 Bron: Eurostat (2013)

	2000	2011	2012
Spanje	29,1%	26,5%	24,9%
Portugal	43,6%	23,2%	20,8%
Italië	25,1%	18,2%	17,6%
Verenigd Koninkrijk	18,2%	15,0%	13,5%
Griekenland	18,2%	13,1%	11,4%
België	13,8%	12,3%	12,0%
Frankrijk	13,3%	12,0%	11,6%
Duitsland	14,6%	11,5%	10,5%
Ierland		10,6%	9,7%
Finland	9,0%	9,8%	8,9%
Denemarken	11,7%	9,6%	9,1%
Nederland	15,4%	9,1%	8,8%
Oostenrijk	10,2%	8,3%	7,6%
Zweden	7,3%	6,6%	7,5%
Luxemburg	16,8%	6,2%	8,1%
EU-15	19,9%	14,7%	13,7%

Figuur 4: De ontwikkeling van het percentage van de totale groep vsv'ers in Europa, 2000, 2011 en 2012 Bron: Eurostat (2013)



<sup>1</sup> De cijfers die hier worden gepresenteerd geven de landelijke cijfers van het vavo weer. Deze leerlingen kunnen via vavo-opleidingen die zijn ondergebracht bij mbo-instellingen hun diploma voor het vmbo, havo of vwo halen.

<sup>2</sup> De landen in de Europese Unie in 2000.

## 2. De RMC-regio's en gemeenten

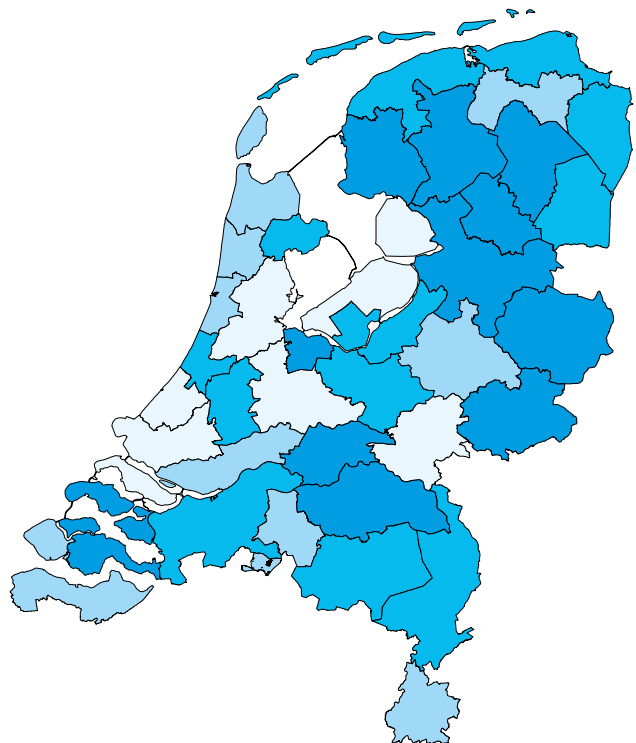
Dit hoofdstuk gaat in op de behaalde resultaten van de RMC-regio's en de gemeenten. Daarnaast wordt er ingegaan op de verdeling van de vsv'ers die jonger zijn dan 18 (18-) en die 18 jaar of ouder zijn (18+).

### 2.1 Vsv in de RMC-regio's

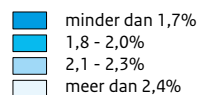
Elke RMC-regio<sup>1</sup> heeft een contactgemeente die de aanpak van en registratie van voortijdig schoolverlaters coördineert en die zorgdraagt voor mogelijkheden van doorverwijzing en herplaatsing in het onderwijs. Met behulp van het persoonsgebonden nummer<sup>2</sup> is het mogelijk per RMC-regio en per gemeente aan te geven hoeveel jongeren zonder startkwalificatie van school zijn gegaan. Deze paragraaf gaat in op uitval in alle RMC-regio's. Er wordt nadere aandacht besteed aan de RMC-regio's met het laagste en hoogste percentage vsv en de verdeling van schooluitval onder jongeren die jonger zijn dan 18 (18-) en die 18 jaar of ouder zijn (18+).

- De RMC-regio's met het laagste percentage vsv zijn: Zuid-West Friesland (1,2%), Friesland-Oost (1,6%), IJssel-Vecht (1,6%), Oosterschelde regio (1,6%), Achterhoek (1,6%), Rivierenland (1,6%) en Noord-Oost Brabant (1,6%);
- Het vsv-percentage ligt het hoogst in Rijnmond (2,9%), Haaglanden/Westlanden (2,8%), Agglomeratie Amsterdam (2,7%) en Flevoland (2,5%);
- De regio's Rijnmond (2.747), Agglomeratie Amsterdam (2.615) en Haaglanden/Westlanden (2.037) hebben absoluut gezien het hoogste aantal vsv'ers;
- De regio's Noord-Groningen-Eemsmond (159), Zeeuws-Vlaanderen (161) en Zuid-West Friesland (164) hebben absoluut gezien het laagste aantal vsv'ers.

Figuur 5: RMC-regio's, percentage nieuwe vsv'ers in 2012-2013



Voorlopige vsv-cijfers per RMC-regio in 2012-2013



<sup>1</sup> RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten.

<sup>2</sup> Het persoonsgebonden nummer is het Burgerservicenummer of het onderwijsnummer als het Burgerservicenummer niet bekend is of niet bestaat.



Tabel 4: Nieuwe vsv'ers per RMC-regio in 2012-2013

Bron: DUO

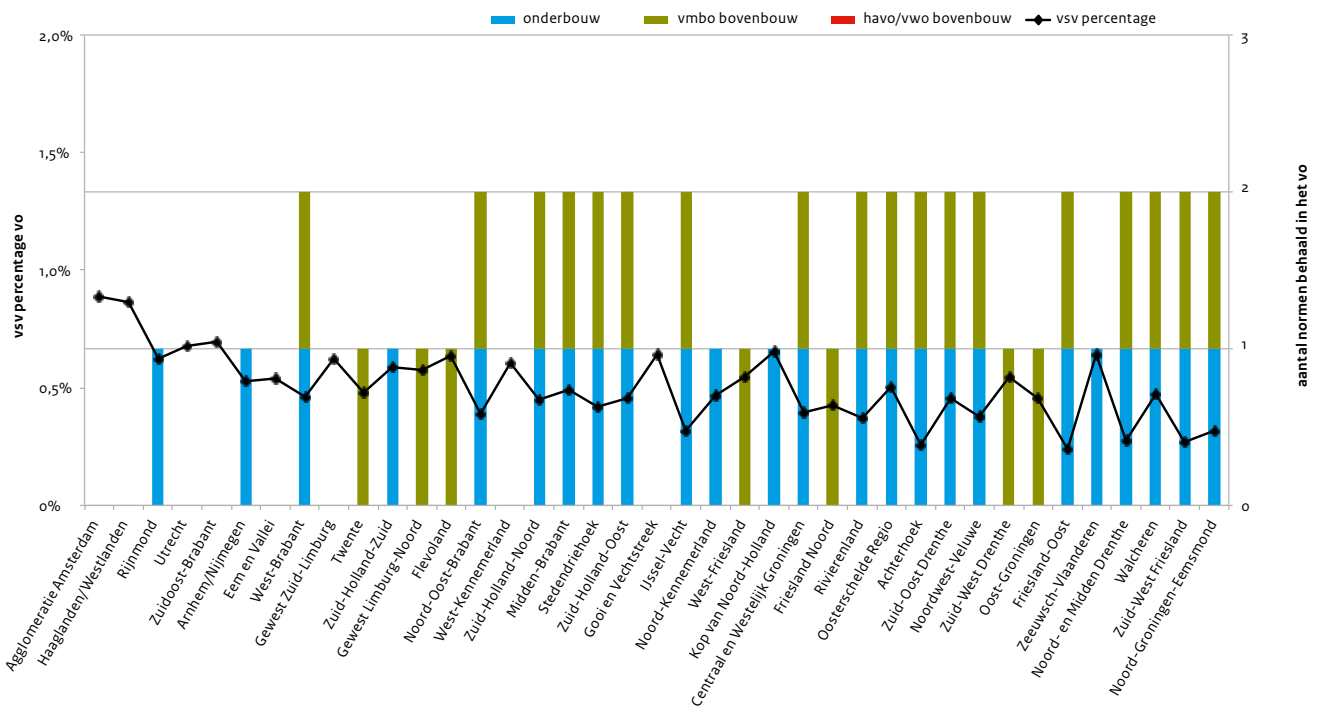
2012-2013				
RMC-regio	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	
5 Zuid-West Friesland	13.492	164	1,2%	
6 Friesland-Oost	21.550	338	1,6%	
10 IJssel-Vecht	37.252	590	1,6%	
31 Oosterschelde Regio	13.992	223	1,6%	
13 Achterhoek	26.725	434	1,6%	
15 Rivierenland	21.377	348	1,6%	
36 Noord-Oost-Brabant	54.052	880	1,6%	
9 Zuid-West Drenthe	11.078	183	1,7%	
12 Twente	52.110	870	1,7%	
7 Noord- en Midden Drenthe	16.427	277	1,7%	
20 Gooi en Vechtstreek	19.428	337	1,7%	
17 Noordwest-Veluwe	17.309	312	1,8%	
2 Noord-Groningen-Eemmond	8.545	159	1,9%	
38 Gewest Limburg-Noord	39.736	745	1,9%	
27 Zuid-Holland-Oost	30.647	578	1,9%	
4 Friesland Noord	21.069	400	1,9%	
8 Zuid-Oost Drenthe	14.407	274	1,9%	
16 Eem en Vallei	52.311	999	1,9%	
1 Oost-Groningen	11.899	229	1,9%	
22 West-Friesland	17.927	350	2,0%	
26 Zuid-Holland-Noord	31.249	611	2,0%	
37 Zuidoost-Brabant	57.679	1.136	2,0%	
34 West-Brabant	53.373	1.077	2,0%	
24 Noord-Kennemerland	22.236	463	2,1%	
25 West-Kennemerland	29.033	612	2,1%	
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	7.605	161	2,1%	
11 Stedendriehoek	34.955	742	2,1%	
35 Midden-Brabant	29.980	639	2,1%	
39 Gewest Zuid-Limburg	39.624	861	2,2%	
23 Kop van Noord-Holland	14.115	324	2,3%	
3 Centraal en Westelijk Groningen	22.900	529	2,3%	
32 Walcheren	9.036	211	2,3%	
30 Zuid-Holland-Zuid	40.884	957	2,3%	
19 Utrecht	63.023	1.533	2,4%	
14 Arnhem/Nijmegen	54.993	1.344	2,4%	
18 Flevoland	34.567	848	2,5%	
21 Agglomeratie Amsterdam	97.085	2.615	2,7%	
28 Haaglanden/Westlanden	73.179	2.037	2,8%	
29 Rijnmond	95.518	2.747	2,9%	

### Toelichting figuur 6 en 7

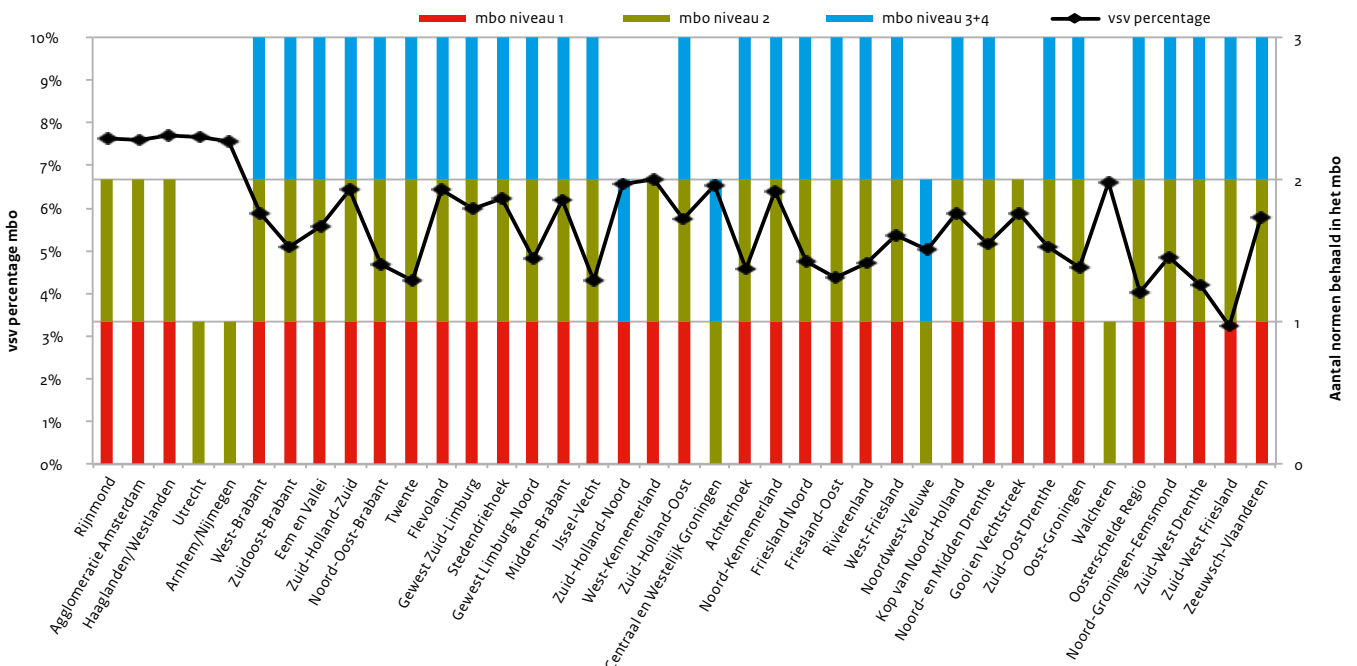
Per RMC-regio worden voor het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs drie dimensies getoond: de regio's zijn gesorteerd op aantal vsv'ers in het mbo en vo (de regio met absoluut gezien het hoogste aantal vsv staat links), het vsv-percentage en als laatste het aantal behaalde normen, nader gespecificeerd (zie hoofdstuk 3 voor meer uitleg over de normen in het vo en mbo).

- De RMC-regio's staan weergegeven op de horizontale as.
- Het vsv-percentage is terug te vinden op de linker verticale as en wordt weergegeven door de lijn.
- Het aantal behaalde normen is terug te vinden op de rechter verticale as en wordt weergegeven door de staaf. Per kleur wordt duidelijk welke norm precies is gehaald.
- Voor het vo betreft het hier de streefnormen. Voor meer informatie hierover zie hoofdstuk 3.

Figuur 6: Overzicht uitval in het vo per RMC-regio



Figuur 7: Overzicht uitval in het mbo per RMC-regio



### 2.1.1 Verdeling schooluitval naar 18-min en 18-plus per RMC-regio

Een jongere is volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Daarna geldt voor alle jongeren tot 18 jaar de kwalificatieplicht. Dit betekent dat alle jongeren zonder startkwalificatie tot 18 jaar een opleiding moeten volgen. Handhaving van de Leerplichtwet is een gemeentelijke taak. Jongeren boven de 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de RMC-wetgeving. De uitvoering hiervan is een regionale taak.

- Landelijk ligt het percentage vsv onder jongeren tot 18 jaar op 0,4%, dit percentage ligt voor jongeren vanaf 18 jaar op 5,6%;
- Het hoogste percentage vsv onder jongeren tot 18 jaar is 0,7% in Agglomeratie Amsterdam, dit percentage is het laagst in Walcheren, Achterhoek, Zuid-West Friesland, Oost-Groningen, Friesland-Oost en Noord- en Midden Drenthe (0,2%);
- Het hoogste percentage vsv onder jongeren van 18 jaar en ouder is 7,4% in Haaglanden/Westlanden, dit percentage is het laagst in Zuid-West Friesland (3,4%).

Tabel 5: Nieuwe vsv'ers naar 18- en 18+ naar RMC-regio in 2012-2013

Bron: DUO

RMC-regio	Aantal 18- vsv'ers	% 18- vsv'ers binnen populatie	Aantal 18+ vsv'ers	% 18+ vsv'ers binnen populatie
1 Oost-Groningen	16	0,2%	213	5,1%
2 Noord-Groningen-Eemsmond	20	0,4%	139	4,7%
3 Centraal en Westelijk Groningen	46	0,3%	483	6,2%
4 Friesland Noord	47	0,3%	353	4,8%
5 Zuid-West Friesland	19	0,2%	145	3,4%
6 Friesland-Oost	26	0,2%	312	4,5%
7 Noord- en Midden Drenthe	20	0,2%	257	5,0%
8 Zuid-Oost Drenthe	29	0,3%	245	5,2%
9 Zuid-West Drenthe	21	0,3%	162	4,6%
10 IJssel-Vecht	66	0,3%	524	4,3%
11 Stedendriehoek	67	0,3%	675	6,0%
12 Twente	134	0,4%	736	4,3%
13 Achterhoek	39	0,2%	395	4,5%
14 Arnhem/Nijmegen	126	0,3%	1.218	7,0%
15 Rivierenland	41	0,3%	307	4,8%
16 Eem en Vallei	162	0,4%	837	5,4%
17 Noordwest-Veluwe	36	0,3%	276	5,1%
18 Flevoland	100	0,4%	748	6,5%
19 Utrecht	266	0,6%	1.267	6,8%
20 Gooi en Vechtstreek	90	0,6%	247	4,7%
21 Agglomeratie Amsterdam	461	0,7%	2.154	7,1%
22 West-Friesland	64	0,5%	286	5,1%
23 Kop van Noord-Holland	35	0,4%	289	6,2%
24 Noord-Kennemerland	53	0,3%	410	6,0%
25 West-Kennemerland	78	0,4%	534	6,2%
26 Zuid-Holland-Noord	84	0,4%	527	5,7%
27 Zuid-Holland-Oost	77	0,4%	501	5,4%
28 Haaglanden/Westlanden	310	0,6%	1.727	7,4%
29 Rijnmond	361	0,6%	2.386	7,3%
30 Zuid-Holland-Zuid	149	0,5%	808	6,3%
31 Oosterschelde Regio	41	0,4%	182	4,3%
32 Walcheren	15	0,2%	196	6,7%
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	29	0,5%	132	5,7%
34 West-Brabant	129	0,4%	948	5,6%
35 Midden-Brabant	63	0,3%	576	6,0%
36 Noord-Oost-Brabant	118	0,3%	762	4,5%
37 Zuidoost-Brabant	194	0,5%	942	5,2%
38 Gewest Limburg-Noord	108	0,4%	637	4,9%
39 Gewest Zuid-Limburg	126	0,5%	735	5,6%

## 2.2 Vsv in de gemeenten

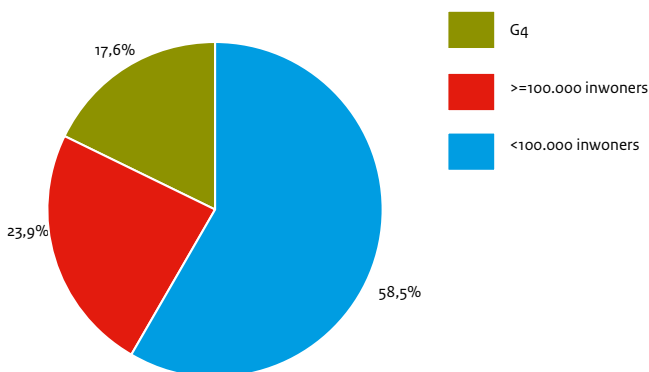
Iedere RMC-regio bestaat uit verschillende gemeenten. Met het persoonsgebonden nummer is het mogelijk per gemeente aan te geven hoeveel jongeren in schooljaar 2012-2013 zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten.

Deze paragraaf gaat in op de vsv-resultaten van een beperkt aantal gemeenten. Er wordt aandacht besteed aan de vier grootste gemeenten (G4) en de G32<sup>1</sup>. Met de VSV-verkenner is het mogelijk om voor elke gemeente het aantal nieuwe vsv'ers te vinden en dit te vergelijken met de landelijke cijfers. De VSV-verkenner is te vinden op [www.vsvverkenner.nl](http://www.vsvverkenner.nl).

### 2.2.1 Gemeentegrootte

- 10,6% van het totaal aantal deelnemers woont in de G4, 17,6% van de vsv'ers komt uit de G4;
- 69,3% van de deelnemers woont in een gemeente met minder dan 100.000 inwoners, 58,5% van de vsv'ers komt uit deze gemeenten. Het vsv-percentage is 1,8% in die gemeenten;
- 30,7% van de deelnemers woont in een gemeente met meer dan 100.000 inwoners, 41,5% van de vsv'ers komt uit deze gemeenten. Het vsv-percentage is 2,9% in die gemeenten.

Figuur 8: Nieuwe vsv'ers naar gemeentegrootte in 2012-2013  
Bron: DUO



### 2.2.2 Overzicht G4 en G32

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht zijn de vier grootste gemeenten van Nederland (G4). Zij hebben te maken met specifieke situaties en problematiek op het gebied van voortijdig schoolverlaten. De 34 (middel)grote gemeenten hebben zich verenigd in de G32.

- Het vsv-percentage in de G4 is 3,6%, landelijk ligt dit percentage op 2,1%;
- Het vsv-percentage in de G4 is het hoogst in gemeente Rotterdam (3,8%), voor de G32 in gemeente Arnhem (3,5%);
- Het vsv-percentage in de G4 is het laagst in gemeente Amsterdam (3,4%), voor de G32 in gemeente Hengelo, Haarlemmermeer en Ede (1,8%);
- Het vsv-percentage onder jongeren tot 18 jaar loopt in de G4 uiteen van 0,7% (gemeente Rotterdam) tot 0,8% (overige gemeenten), onder de jongeren vanaf 18 jaar loopt dit uiteen van 8,6% (gemeente Amsterdam) tot 9,4% (gemeente Utrecht);
- Het vsv-percentage onder jongeren tot 18 jaar loopt in de G32 uiteen van 0,2% in gemeente Deventer tot 0,9% in gemeente Maastricht, onder de jongeren vanaf 18 jaar loopt dit uiteen van 4,3% in gemeente Hengelo tot 7,9% in gemeente Maastricht.

<sup>1</sup> De G32 bestaat uit 34 middelgrote gemeenten. In 2009 is de G27 uitgebreid met Almere, Apeldoorn, Ede, Haarlemmermeer en Zoetermeer tot de G32. In 2011 zijn Delft en Gouda hier bijgekomen waardoor de G32 uit 34 gemeenten bestaat.

Tabel 6: Nieuwe vsv'ers naar gemeenten in 2012-2013  
Bron: DUO

2012-2013					
	Gemeente	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	
G4	Amsterdam		45.226	1.542	3,4%
	Utrecht		17.404	610	3,5%
	s-Gravenhage		33.063	1.176	3,6%
	Rotterdam		43.211	1.624	3,8%
G32	Hengelo		6.589	118	1,8%
	Haarlemmermeer		12.138	222	1,8%
	Ede		9.524	175	1,8%
	Emmen		9.085	180	2,0%
	Apeldoorn		12.386	276	2,2%
	Amersfoort		12.194	276	2,3%
	Sittard-Geleen		6.582	150	2,3%
	Deventer		7.656	182	2,4%
	s-Hertogenbosch		10.081	247	2,5%
	Zwolle		9.088	223	2,5%
	Gouda		5.714	143	2,5%
	Leiden		7.152	181	2,5%
	Almere		17.983	458	2,5%
	Haarlem		9.947	257	2,6%
	Breda		12.575	328	2,6%
	Venlo		7.509	197	2,6%
	Zaanstad		11.761	311	2,6%
	Enschede		11.533	305	2,6%
	Zoetermeer		10.141	269	2,7%
	Delft		5.685	152	2,7%
	Tilburg		14.729	394	2,7%
	Helmond		6.972	187	2,7%
	Schiedam		5.738	154	2,7%
	Eindhoven		13.707	369	2,7%
	Alkmaar		6.785	183	2,7%
	Almelo		5.895	161	2,7%
	Leeuwarden		8.059	221	2,7%
	Groningen		10.401	310	3,0%
	Heerlen		5.723	174	3,0%
	Nijmegen		10.235	317	3,1%
	Lelystad		6.059	189	3,1%
	Maastricht		6.369	207	3,3%
Dordrecht		9.454	314	3,3%	
Arnhem		10.395	363	3,5%	
Naar gemeentegrootte					
	minder dan 20.000 inwoners		155.354	2.451	1,6%
	20.000 tot 50.000 inwoners		507.053	8.453	1,7%
	50.000 tot 100.000 inwoners		246.854	5.545	2,2%
	100.000 tot 250.000 inwoners		264.202	6.736	2,5%
	meer dan 250.000 inwoners (G4)		138.904	4.952	3,6%

Tabel 7: Nieuwe vsv'ers naar 18- en 18+ per gemeente in 2012-2013

2012-2013					
	Gemeente	Aantal vsv 18-	% vsv 18-	Aantal vsv 18+	% vsv 18+
G4	Amsterdam	257	0,8%	1.285	8,6%
	Utrecht	99	0,8%	511	9,4%
	s-Gravenhage	181	0,8%	995	9,1%
	Rotterdam	184	0,7%	1.440	9,1%
G32	Hengelo	24	0,5%	94	4,3%
	Haarlemmermeer	37	0,4%	185	5,2%
	Ede	22	0,3%	153	5,2%
	Emmen	16	0,3%	164	5,5%
	Apeldoorn	25	0,3%	251	6,3%
	Amersfoort	51	0,6%	225	6,4%
	Sittard-Geleen	17	0,4%	133	6,5%
	Deventer	11	0,2%	171	6,8%
	s-Hertogenbosch	31	0,5%	216	6,7%
	Zwolle	23	0,4%	200	6,4%
	Gouda	14	0,4%	129	7,3%
	Leiden	20	0,4%	161	7,3%
	Almere	52	0,4%	406	6,8%
	Haarlem	29	0,4%	228	7,7%
	Breda	40	0,5%	288	7,2%
	Venlo	22	0,5%	175	6,6%
	Zaanstad	45	0,6%	266	7,1%
	Enschede	48	0,6%	257	6,5%
	Zoetermeer	28	0,4%	241	7,2%
	Delft	16	0,4%	136	7,5%
	Tilburg	27	0,3%	367	7,6%
	Helmond	21	0,4%	166	7,5%
	Schiedam	14	0,4%	140	7,0%
	Eindhoven	49	0,5%	320	7,1%
	Alkmaar	16	0,4%	167	7,1%
	Almelo	14	0,4%	147	7,3%
	Leeuwarden	21	0,4%	200	6,3%
	Groningen	23	0,3%	287	7,6%
	Heerlen	26	0,7%	148	7,1%
	Nijmegen	28	0,4%	289	9,1%
	Lelystad	21	0,5%	168	7,8%
	Maastricht	37	0,9%	170	7,9%
Dordrecht	43	0,7%	271	8,4%	
Arnhem	31	0,5%	332	8,8%	

# 3. Voortgezet onderwijs

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van vo-scholen. Er zal worden ingegaan op de vsv-prestatienormen waaraan de vo-scholen moeten voldoen en de diplomakenmerken van de deelnemers en vsv'ers in het voortgezet onderwijs. Meer verdiepende informatie over de individuele vo-scholen is te vinden op onze website [www.vsvverkenner.nl](http://www.vsvverkenner.nl).

## 3.1 Vsv in het vo

- Het landelijke percentage vsv binnen het voortgezet onderwijs ligt op 0,6%.
- Het percentage vsv loopt binnen het vo uiteen van 0,1% (brug 3, havo 3 en vwo 3) tot 19,3% (vmbo uitbesteed aan vavo);
- Het grootste aantal vsv'ers (absoluut gezien) komt uit het vmbo 3-4 (1.855 vsv'ers), het kleinste aantal vsv'ers uit brug-3 (9 vsv'ers).

## 3.2 Normen in het vo

De prestatiesubsidie over schooljaar 2012-2013 tot en met 2014-2015 wordt berekend op basis van een procentuele norm in plaats van eerdere toekenning op basis van reductie van absolute aantallen vsv'ers. De procentuele normen houden rekening met groei en krimp van scholen. Werken met deze normen draagt eraan bij dat scholen die nauwelijks nog vsv'ers kunnen verminderen het aantal vsv'ers laag houden. De prestatiesubsidie over schooljaar 2012-2013 tot en met 2014-2015 wordt voor het vo berekend op basis van drie procentuele normen (waarmee het aantal vsv'ers t.o.v. het aantal deelnemers wordt uitgedrukt): onderbouw vo, bovenbouw vmbo, en bovenbouw havo/vwo<sup>1</sup>. De norm geeft aan tot welk percentage de uitval op het betreffende niveau moet zijn teruggedrongen.

Tabel 8: Streefnormen voor het vo, 2012 tot en met 2015

VO	Onderbouw	Bovenbouw vmbo	Bovenbouw havo/vwo (bestaat uit leerjaar 4, 5 en 6)
2012-2013	0,2%	1,5%	0,1%
2013-2014	0,2%	1,5%	0,1%
2014-2015	0,2%	1,5%	0,1%

De voorlopige cijfers worden hier vergeleken met de normen. Er wordt aangegeven op basis van de voorlopige cijfers of de normen zouden zijn gehaald. Pas als de definitieve cijfers bekend worden gemaakt staat vast hoeveel normen er zijn gehaald.

Het betreft hier de streefnormen<sup>2</sup> voor vsv. Naast de prestatienormen zijn er in het vo streefnormen bepaald die zijn gebaseerd op het streefdoel van maximaal 25.000 vsv'ers in 2016. Deze streefpercentages liggen lager dan de prestatienormen (bij lage percentages krijg je te maken met onwerkbaar lage aantallen vsv'ers in het kader van de prestatiesubsidie). De streefpercentages reflecteren de normen die elke instelling zou moeten halen om te komen tot maximaal 25.000 vsv'ers en dienen vooral als stuurinstrument binnen de regio's.

Tabel 9: Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in het vo

Onderwijssoort	Deelnemers	Aantal vsv	vsv%	
Onderbouw vo	brug 1-2	343.453	634	0,2%
	lwoo 1-2	54.908	311	0,6%
	brug 3	6.297	9	0,1%
	havo 3	42.606	44	0,1%
	vwo 3	42.793	36	0,1%
Bovenbouw vmbo	lwoo 3-4	45.915	879	1,9%
	vmbo 3-4	158.509	1.855	1,2%
	vm2	3.144	101	3,2%
	vmbo uitbesteed vavo	1.074	207	19,3%
Bovenbouw havo/vwo	havo 4-5	109.093	570	0,5%
	vwo 4-6	117.139	297	0,3%
	havo uitbesteed vavo	4.448	178	4,0%
	vwo uitbesteed vavo <sup>3</sup>	2.502	32	1,3%

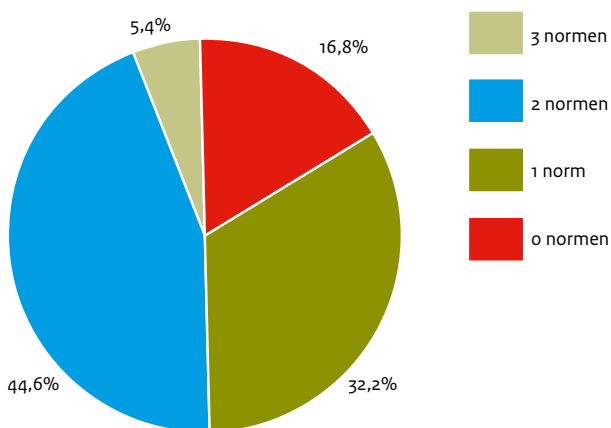
<sup>1</sup> Onder onderbouw vo wordt de onderbouw van het vmbo, havo en vwo verstaan. De bovenbouw van het vmbo bestaat uit leerjaar 3 en 4. De bovenbouw van het havo/vwo bestaat uit leerjaar 4, 5 en 6 (alleen voor vwo).

<sup>2</sup> De prestatienormen voor het vo zijn voor de onderbouw 1,0%, voor de bovenbouw vmbo 4,0% en voor de bovenbouw havo/vwo 0,5%.

<sup>3</sup> In dit hoofdstuk gaat het over andere leerlingen in het vavo dan in hoofdstuk 1 en 2. De leerlingen uit de categorie vavo in dit hoofdstuk vallen onder de Rutte-regeling. Een leerling vallend onder de Rutte-regeling is ingeschreven op een eigen middelbare school, maar volgt zijn opleiding op (wordt uitbesteed aan) het vavo. De vo-school blijft verantwoordelijk voor de leerling.

- Het totaal aantal deelnemers van 931.881 is verdeeld over 507 vo-scholen;
- Dit jaar heeft 16,8% van de vo-scholen geen normen gehaald;
- Dit jaar heeft 32,2% van de vo-scholen één norm gehaald;
- Dit jaar heeft 44,6% van de vo-scholen twee normen gehaald;
- Dit jaar heeft 5,4% van de vo-scholen alle normen gehaald.

Figuur 9: Behaalde streefnormen in het vo naar RMC-regio



### 3.2.1 Normen naar RMC-regio

- Het percentage vsv in de onderbouw ligt het hoogste in RMC-regio Oost-Groningen (0,5%), in 14 RMC-regio's ligt het percentage op 0,1%;
- Het percentage vsv in de bovenbouw vmbo ligt het hoogste in RMC-regio Agglomeratie Amsterdam (2,5%), in 3 RMC-regio's ligt het percentage op 0,5%;
- Het percentage vsv in de bovenbouw havo/vwo ligt het hoogste in RMC-regio Flevoland (0,8%), in RMC-regio Oost-Groningen ligt het percentage het laagst met 0,1%.



Tabel 10: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2012-2013

2012-2013							
RMC-regio		Aantal vsv'ers onderbouw		Aantal vsv'ers bovenbouw vmbo		Aantal vsv'ers bovenbouw havo/vwo	
		% vsv onderbouw vo		% vsv bovenbouw vmbo		% vsv bovenbouw havo/vwo	
1	Oost-Groningen	20	0,5%	13	0,6%	2	0,1%
2	Noord-Groningen-Eemmond	2	0,1%	12	0,9%	4	0,3%
3	Centraal en Westelijk Groningen	6	0,1%	36	1,0%	20	0,5%
4	Friesland Noord	16	0,2%	30	0,8%	13	0,4%
5	Zuid-West Friesland	6	0,1%	13	0,6%	6	0,3%
6	Friesland-Oost	13	0,2%	17	0,5%	5	0,2%
7	Noord- en Midden Drenthe	9	0,1%	13	0,5%	10	0,3%
8	Zuid-Oost Drenthe	10	0,2%	20	0,8%	15	0,7%
9	Zuid-West Drenthe	9	0,2%	21	1,1%	12	0,7%
10	IJssel-Vecht	22	0,2%	38	0,6%	20	0,3%
11	Stedendriehoek	24	0,2%	53	0,9%	27	0,4%
12	Twente	65	0,3%	72	0,8%	34	0,4%
13	Achterhoek	13	0,1%	21	0,5%	13	0,3%
14	Arnhem/Nijmegen	25	0,1%	125	1,6%	62	0,6%
15	Rivierenland	9	0,1%	40	1,1%	7	0,2%
16	Eem en Vallei	48	0,2%	123	1,5%	34	0,3%
17	Noordwest-Veluwe	10	0,2%	24	0,9%	11	0,4%
18	Flevoland	30	0,2%	81	1,3%	40	0,8%
19	Utrecht	51	0,2%	210	2,4%	60	0,5%
20	Gooi en Vechtstreek	17	0,2%	51	2,1%	31	0,6%
21	Agglomeratie Amsterdam	123	0,3%	379	2,5%	127	0,7%
22	West-Friesland	16	0,2%	39	1,3%	14	0,5%
23	Kop van Noord-Holland	5	0,1%	46	1,8%	12	0,6%
24	Noord-Kennemerland	7	0,1%	54	1,6%	15	0,3%
25	West-Kennemerland	24	0,2%	83	1,9%	25	0,4%
26	Zuid-Holland-Noord	19	0,2%	57	1,3%	30	0,4%
27	Zuid-Holland-Oost	15	0,1%	65	1,4%	22	0,4%
28	Haaglanden/Westlanden	94	0,3%	277	2,4%	83	0,6%
29	Rijnmond	57	0,2%	279	1,7%	69	0,5%
30	Zuid-Holland-Zuid	20	0,1%	114	1,7%	35	0,5%
31	Oosterschelde Regio	10	0,2%	33	1,4%	6	0,3%
32	Walcheren	5	0,2%	16	1,0%	9	0,6%
33	Zeeuwsch-Vlaanderen	4	0,1%	28	1,9%	3	0,2%
34	West-Brabant	26	0,1%	124	1,5%	26	0,3%
35	Midden-Brabant	20	0,2%	62	1,3%	23	0,4%
36	Noord-Oost-Brabant	18	0,1%	92	1,1%	41	0,4%
37	Zuidoost-Brabant	58	0,3%	175	2,0%	53	0,5%
38	Gewest Limburg-Noord	42	0,3%	87	1,3%	29	0,4%
39	Gewest Zuid-Limburg	45	0,3%	107	1,9%	24	0,3%

De percentages die in het rood worden weergegeven liggen boven de streefnormen die voor de vo-scholen gelden.

### 3.3 Diplomakenmerken

In deze paragraaf zal verder worden ingegaan op de diplomakenmerken van de leerlingen in het voortgezet onderwijs. Onderstaande tabellen geven het onderscheid aan tussen de jongeren die in het mbo zijn uitgevallen met of zonder diploma behaald in het voortgezet onderwijs. Deze groepen worden in kaart gebracht, omdat jon-

geren die zonder vmbo of havo/vwo diploma het voortgezet onderwijs verlaten een grotere kans hebben om uit te vallen in het vervolgonderwijs (bijvoorbeeld in het mbo). Jongeren met een havo of vwo diploma hebben een startkwalificatie, deze worden dus niet in de tabel weergegeven.

Tabel 11: Nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in het vmbo in 2012-2013

Vooropleiding en diploma	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
onbekend	6.416	1.005	15,7%
brug zonder diploma	8.771	1.322	15,1%
pro zonder diploma	7.452	1.267	17,0%
vmbo zonder diploma	22.134	3.303	14,9%
vmbo met diploma	318.269	14.490	4,6%
havo zonder diploma	14.554	677	4,7%
vwo zonder diploma	623	45	7,2%

Tabel 12: Nieuwe vsv'ers in het mbo naar leerweg, hoogst behaalde vooropleiding en diploma in het vmbo in 2012-2013

Vooropleiding, leerweg en diploma	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
vmbo zonder diploma:	22.134	3.303	14,9%
vmbo basisberoepsgerichte leerweg zonder diploma	9.244	1.811	19,6%
vmbo kaderberoepsgerichte leerweg zonder diploma	5.934	819	13,8%
vmbo gemengd theoretische leerweg zonder diploma	6.956	673	9,7%
vmbo met diploma:	318.269	14.490	4,6%
vmbo basisberoepsgerichte leerweg met diploma	72.949	4.918	6,7%
vmbo kaderberoepsgerichte leerweg met diploma	95.158	4.516	4,8%
vmbo gemengd theoretische leerweg met diploma	150.162	5.056	3,4%

### 3.3.1 Diplomakenmerken naar RMC-regio

- In RMC-regio Noord-Kennemerland is het vsv-percentage in het mbo, van jongeren met als hoogste vooropleiding enkel de onderbouw het hoogst (26,1%) Dit percentage is het laagste in Noordwest-Veluwe en Zuid- West Drenthe (9,2%);
- Het percentage jongeren dat uitgevallen is in het mbo met als hoogste vooropleiding vmbo zonder diploma, is het hoogst in

Walcheren (22,5%), en het laagste in Zuid-West Friesland (8,4%);

- Het vsv-percentage in het mbo van jongeren met als hoogste vooropleiding havo/vwo zonder diploma, is in Arnhem/Nijmegen en Agglomeratie Amsterdam het hoogste (8,0%), in Zeeuwsch-Vlaanderen is dit 0%.

Tabel 13: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in 2012-2013

RMC-regio	Vooropleiding onbekend		Onderbouw vo		Bovenbouw vmbo				Bovenbouw havo-vwo			
	vsv	vsv%	vsv	vsv%	geen diploma		wel diploma		geen diploma		wel diploma	
					vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%
Oost-Groningen	8	24,2%	30	16,1%	39	8,5%	115	3,5%	2	1,3%	0	0
Noord-Groningen-Eemsmond	8	24,2%	15	12,5%	21	9,3%	91	4,0%	6	4,7%	0	0
Centraal en Westelijk Groningen	28	23,1%	65	19,9%	102	11,5%	254	4,8%	18	5,9%	0	0
Friesland Noord	22	24,2%	48	17,3%	52	11,4%	206	3,6%	13	3,0%	0	0
Zuid-West Friesland	3	10,7%	13	12,9%	20	8,4%	99	2,7%	4	1,7%	0	0
Friesland-Oost	17	21,0%	31	13,3%	34	9,7%	215	3,6%	6	2,8%	0	0
Noord- en Midden Drenthe	11	19,3%	29	16,5%	35	15,7%	162	4,0%	8	5,2%	0	0
Zuid-Oost Drenthe	4	14,3%	18	17,5%	28	11,7%	174	4,5%	5	2,9%	0	0
Zuid-West Drenthe	5	16,1%	10	9,2%	18	11,8%	103	3,6%	5	3,7%	0	0
IJssel-Vecht	24	14,0%	50	13,6%	65	15,8%	353	3,5%	18	3,7%	0	0
Stedendriehoek	25	16,4%	66	16,9%	73	13,9%	450	5,3%	24	5,4%	0	0
Twente	20	11,6%	88	14,2%	94	12,8%	483	3,5%	14	2,6%	0	0
Achterhoek	12	13,3%	49	14,1%	35	12,7%	286	4,0%	5	1,9%	0	0
Arnhem/Nijmegen	41	16,7%	101	19,3%	143	18,5%	795	6,6%	52	8,0%	0	0
Rivierenland	2	4,5%	27	16,7%	32	13,0%	228	4,3%	3	1,4%	0	0
Eem en Vallei	29	19,2%	63	10,4%	95	12,1%	584	5,0%	23	3,7%	0	0
Noordwest-Veluwe	11	13,6%	13	9,2%	22	10,8%	213	4,8%	8	3,3%	0	0
Flevoland	33	17,8%	85	14,7%	84	17,0%	474	5,3%	21	5,2%	0	0
Utrecht	51	19,2%	137	18,4%	209	19,4%	760	6,1%	55	7,8%	0	0
Gooi en Vechtstreek	8	13,6%	15	9,9%	33	9,9%	172	5,3%	10	6,2%	0	0
Agglomeratie Amsterdam	75	15,2%	221	13,8%	370	14,8%	1.238	6,2%	82	8,0%	0	0
West-Friesland	7	13,7%	41	17,7%	20	10,4%	199	4,6%	14	5,9%	0	0
Kop van Noord-Holland	8	17,4%	36	19,3%	31	17,8%	173	4,6%	13	6,3%	0	0
Noord-Kennemerland	10	15,4%	69	26,1%	40	16,8%	252	5,0%	16	5,9%	0	0
West-Kennemerland	16	23,2%	53	15,5%	50	12,8%	344	5,8%	17	7,7%	0	0
Zuid-Holland-Noord	16	11,6%	36	12,8%	54	15,4%	371	6,0%	28	7,7%	0	0
Zuid-Holland-Oost	11	19,6%	38	14,2%	52	15,5%	355	5,2%	20	4,9%	0	0
Haaglanden/Westlanden	66	14,3%	193	15,3%	227	16,4%	1.054	6,5%	43	6,0%	0	0
Rijnmond	150	19,4%	313	17,2%	409	15,9%	1.411	5,9%	59	5,7%	0	0
Zuid-Holland-Zuid	22	15,2%	85	22,8%	97	16,1%	559	5,4%	25	5,2%	0	0
Oosterschelde Regio	6	13,6%	19	17,8%	18	12,3%	126	3,4%	5	2,9%	0	0
Walcheren	5	13,2%	10	17,9%	23	22,5%	136	5,7%	7	7,1%	0	0
Zeeuwsch-Vlaanderen	3	9,7%	15	22,7%	13	16,7%	95	5,1%	0	0,0%	0	0
West-Brabant	45	16,5%	104	16,0%	108	16,3%	604	4,8%	40	5,9%	0	0
Midden-Brabant	20	17,5%	57	18,7%	78	21,5%	363	5,0%	16	5,4%	0	0
Noord-Oost-Brabant	26	17,0%	61	12,3%	97	16,4%	530	4,0%	15	2,6%	0	0
Zuidoost-Brabant	22	7,4%	78	14,7%	102	14,2%	609	4,4%	39	5,3%	0	0
Gewest Limburg-Noord	28	8,8%	49	15,8%	52	14,9%	444	4,2%	14	4,0%	0	0
Gewest Zuid-Limburg	36	16,0%	67	20,9%	88	17,2%	473	4,9%	21	5,4%	0	0

### 3.3.2 Diplomakenmerken naar ROC's

- Op ROC Da Vinci College is het vsv% in het mbo van jongeren met als hoogste vooropleiding enkel de onderbouw het hoogst (23,5%) Dit percentage is het laagst in Hoornbeek College en ROC Menso Alting (0%);
- Het percentage jongeren dat uitgevallen is in het mbo met als

hoogste vooropleiding vmbo zonder diploma, is het hoogst op het ROC Tilburg (25,7%), en het laagste op het Hoornbeek College (4,8%);

- Het vsv-percentage in het mbo van jongeren met als hoogste vooropleiding havo/vwo zonder diploma is op ROC TOP 12,1%. Op het ROC Menso Alting en ROC Rivor is dit 0%.

Tabel 14: Mbo-instellingen, nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in 2012-2013

brin	instelling	Vooropleiding onbekend		Onderbouw vo		Bovenbouw vmbo				Bovenbouw havo-vwo			
		vsv	vsv%	vsv	vsv%	geen diploma		wel diploma		geen diploma		wel diploma	
		vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%	vsv	vsv%
00GT	ROC Albada College	91	21,7%	210	20,1%	255	16,1%	717	6,1%	26	5,5%	0	0%
01AA	Landstede	27	20,5%	69	17,4%	72	16,8%	351	4,7%	14	4,1%	0	0%
04CY	ROC Rivor	2	9,1%	11	19,3%	13	15,9%	77	5,5%	0	0%	0	0%
04EU	ROC Kop v Noord-Holland	4	17,4%	15	17,9%	19	22,1%	109	5,4%	11	11,7%	0	0%
04FO	Koning Willem I College	9	13,6%	36	18,3%	50	16,6%	378	4,4%	12	3,4%	0	0%
08PG	ROC Friese Poort	15	16,9%	38	13,3%	45	9,1%	263	3,0%	12	3,0%	0	0%
09MR	Hoornbeek College	0	0%	0	0%	6	4,8%	98	2,2%	7	1,9%	0	0%
14NZ	ROC Menso Alting	0	0%	0	0%	2	11,1%	10	2,0%	0	0%	0	0%
20MQ	ROC Da Vinci College	17	17,3%	64	23,5%	86	20,4%	347	6,5%	18	7,1%	0	0%
24ZZ	ROC Graafschap College	12	16,0%	41	14,8%	30	12,3%	253	4,1%	3	1,4%	0	0%
25LF	Rijn IJssel	30	18,9%	55	18,3%	88	18,3%	449	6,1%	44	8,9%	0	0%
25LG	ROC Friesland College	25	21,6%	57	18,8%	59	12,3%	243	4,0%	15	3,4%	0	0%
25LH	ROC Midden Nederland	39	17,6%	102	15,6%	138	18,6%	669	7,2%	47	8,0%	0	0%
25LJ	ROC Ter AA	2	3,6%	20	18,5%	28	21,9%	95	4,2%	5	4,4%	0	0%
25LN	ID College	19	16,2%	61	15,5%	81	15,9%	439	5,8%	16	5,5%	0	0%
25LP	Zadkine	48	14,5%	108	14,0%	137	15,5%	632	6,2%	32	6,7%	0	0%
25LR	ROC Flevoland	7	8,9%	26	12,4%	41	16,5%	172	4,9%	10	6,6%	0	0%
25LT	ROC Gilde Opleidingen	20	10,9%	31	13,9%	46	15,7%	300	4,3%	9	4,2%	0	0%
25LU	Alfa-college	25	27,5%	56	16,8%	72	11,4%	264	3,8%	16	5,1%	0	0%
25LV	SG De Rooi Pannen	4	7,3%	9	7,6%	16	9,9%	154	3,0%	7	2,4%	0	0%
25LW	Noorderpoort	19	17,3%	65	17,0%	112	10,4%	329	4,2%	17	3,9%	0	0%
25LX	ROC West-Brabant	41	18,2%	101	17,3%	104	17,5%	453	4,7%	27	6,0%	0	0%
25LZ	ROC Tilburg	19	20,9%	63	21,5%	79	25,7%	334	6,1%	11	5,3%	0	0%
25MA	ROC Leiden	22	16,7%	54	16,3%	86	21,2%	398	7,1%	22	7,6%	0	0%
25MB	Summa College	20	8,5%	64	15,9%	67	12,8%	440	4,6%	27	5,5%	0	0%
25PJ	Deltion College	19	12,9%	34	12,3%	40	13,3%	407	4,6%	20	4,3%	0	0%
25PL	ROC Leeuwenborgh	12	10,5%	29	22,5%	32	20,9%	213	4,3%	6	3,0%	0	0%
25PM	ROCA12	8	14,5%	32	14,5%	24	7,8%	231	6,1%	8	4,2%	0	0%
25PN	ROC Nijmegen eo	5	7,7%	40	20,9%	52	19,5%	351	5,8%	15	6,9%	0	0%
25PT	ROC Horizon College	19	17,1%	112	20,9%	75	15,2%	393	4,6%	25	5,4%	0	0%
25PU	ROC Arcus College	19	18,8%	31	18,7%	51	16,2%	243	5,7%	17	10,0%	0	0%
25PV	Scalda	13	13,3%	34	18,8%	41	15,7%	309	4,7%	11	3,7%	0	0%
25PW	ROC Drenthe College	14	19,7%	42	19,1%	50	13,9%	232	4,5%	7	3,7%	0	0%
25PX	ROC Nova College	18	20,5%	44	14,1%	60	11,3%	421	5,2%	18	5,1%	0	0%
25PZ	ROC van Amsterdam	65	15,9%	167	13,2%	271	14,7%	1.026	6,6%	59	6,9%	0	0%
25RA	Regio College	11	16,9%	33	14,2%	45	15,8%	201	6,3%	8	5,4%	0	0%
27DV	ROC AVENTUS	17	17,7%	52	17,4%	61	14,6%	353	5,0%	20	6,0%	0	0%
27GZ	ROC Mondriaan	34	11,5%	123	13,5%	142	15,6%	655	6,5%	29	5,9%	0	0%
27YU	ROC van Twente	19	12,2%	79	13,6%	86	13,3%	411	3,5%	8	1,8%	0	0%
28DE	ROC de Leijgraaf	14	24,6%	23	12,9%	32	13,4%	166	4,0%	5	3,9%	0	0%
30RM	Stichting ROC TOP	15	15,6%	61	17,3%	87	14,0%	180	6,4%	16	12,1%	0	0%
30RN	MBO Utrecht	7	16,3%	29	23,2%	55	20,8%	189	6,6%	20	10,3%	0	0%
30RR	MBO Amersfoort	13	18,3%	47	16,0%	63	14,6%	236	5,5%	8	4,3%	0	0%

## 4. Middelbaar beroepsonderwijs

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van mbo-instellingen<sup>1</sup>. Hierin zijn grote verschillen zichtbaar. Sociaal-economische factoren kunnen van invloed zijn op het vsv-percentage van een mbo-instelling. In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op de normen binnen het mbo. Ook wordt verdiepende informatie gegeven over de vsv'ers, zoals het verblijfsjaar en het domein waarin zij uit zijn gevallen. Meer informatie over de individuele mbo-instellingen is te vinden op onze website [www.vsvverkenner.nl](http://www.vsvverkenner.nl).

### 4.1 Vsv in het mbo

- Het percentage vsv loopt binnen het mbo uiteen van 3,0% (Bol4) tot 45,2% (Examenleerling mbo-1);
- Het grootste aantal vsv'ers (absoluut gezien) komt uit Bol2 (5.726), het laagste aantal uit Examenleerling mbo-1 (119);
- Van de ROC's hebben het Hoornbeek College en ROC Menso Alting het laagste percentage vsv (2,1%), ROC TOP heeft met 8,8% het hoogste percentage vsv;
- Absoluut gezien heeft het ROC van Amsterdam de meeste vsv'ers (1.588);
- Van de AOC's heeft het AOC De Groene Welle het laagste percentage vsv (1,9%), met 6,1% heeft Helicon Opleidingen het hoogste percentage vsv;
- Absoluut gezien heeft Helicon Opleidingen de meeste vsv'ers (257);
- Van de Vakinstellingen heeft het CIBAP het laagste percentage vsv (1,7%), met 9,0% heeft SVO Opleidingen het hoogste percentage;
- Absoluut gezien heeft het STC de meeste vsv'ers (214).

Tabel 15: Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in het mbo

Onderwijssoort		Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
Mbo niveau 1	Bol1	9.648	2.729	28,3%
	Bbl1	1.856	583	31,4%
	Examendeelnemer	263	119	45,2%
Mbo niveau 2	Bol2	57.266	5.726	10,0%
	Bbl2	29.329	3.158	10,8%
	Examendeelnemer	1.714	302	17,6%
Mbo niveau 3+4	Bol3	72.416	2.817	3,9%
	Bol4	180.765	5.352	3,0%
	Bbl3	24.864	813	3,3%
	Bbl4	7.715	274	3,6%
	Examendeelnemer	3.303	236	7,1%

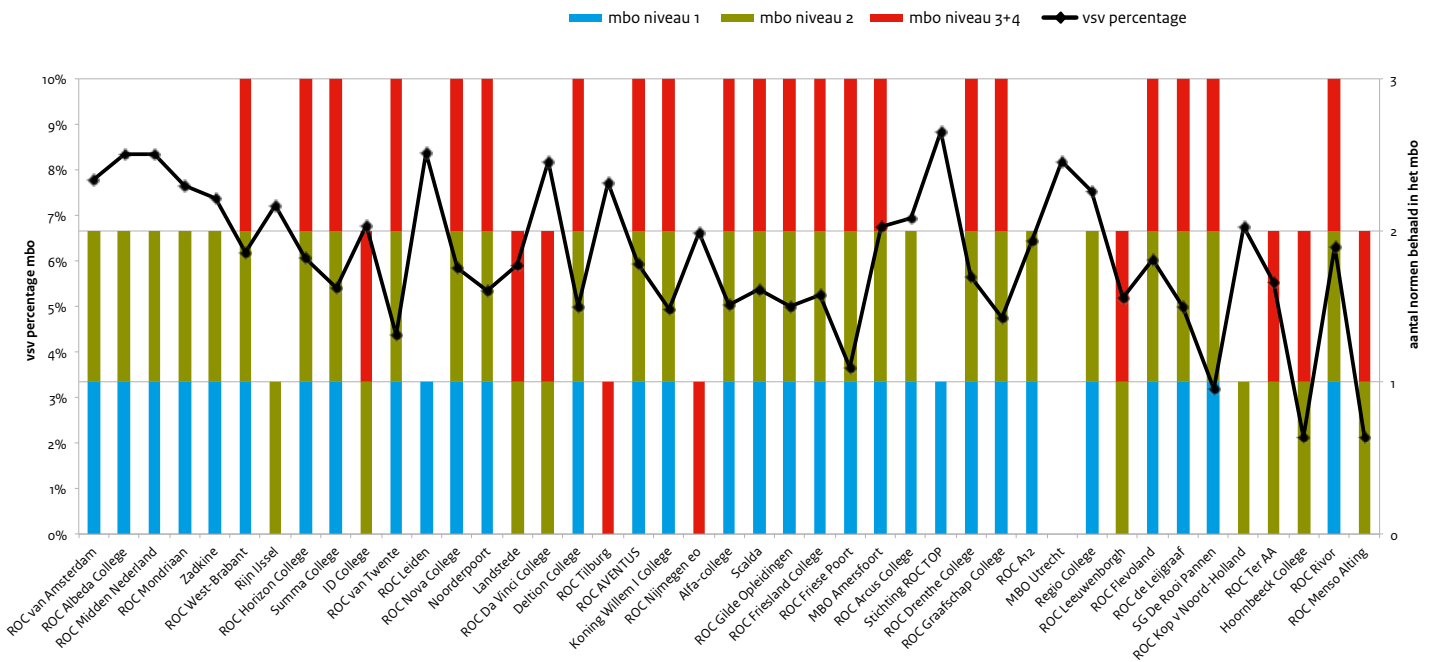
<sup>1</sup> Onder mbo-instellingen worden ROC's, AOC's en vakinstellingen verstaan.

### Toelichting figuur 8

Per ROC worden voor het middelbaar beroepsonderwijs drie dimensies getoond: de ROC's zijn gesorteerd op aantal vsv in het mbo (de ROC met absoluut gezien het hoogste aantal vsv staat links), het vsv-percentage en als laatste het aantal behaalde normen, nader gespecificeerd.

- De ROC's staan weergegeven op de horizontale as.
- Het vsv-percentage is terug te vinden op de linker verticale as en wordt weergegeven door de lijn.
- Het aantal behaalde normen is terug te vinden op de rechter verticale as en wordt weergegeven door de staaf. Per kleur wordt duidelijk welke norm precies is gehaald.

Figuur 10: Overzicht uitval in het mbo per ROC



Tabel 16: Nieuwe vsv'ers naar mbo-instelling gesorteerd op percentage vsv, in 2012-2013

2012-2013					
brin	Mbo-instelling <sup>1</sup>	Hoofdvestiging in RMC-regio	Deel-nemers	Aantal vsv	% vsv
<b>ROC's</b>					
09MR	Hoorndreef College	Eem en Vallei	5.228	111	2,1%
14NZ	ROC Menso Alting	Centraal en Westelijk Groningen	561	12	2,1%
25LV	SG De Rooi Pannen	Midden-Brabant	5.981	190	3,2%
08PG	ROC Friese Poort	Friesland Noord	10.172	373	3,7%
27YU	ROC van Twente	Twente	13.778	603	4,4%
24ZZ	ROC Graafschap College	Achterhoek	7.129	339	4,8%
04FO	Koning Willem I College	Noord-Oost-Brabant	9.826	485	4,9%
28DE	ROC de Leijgraaf	Noord-Oost-Brabant	4.814	240	5,0%
25PJ	Deltion College	IJssel-Vecht	10.405	520	5,0%
25LT	ROC Gilde Opleidingen	Gewest Limburg-Noord	8.098	406	5,0%
25LU	Alfa-college	Centraal en Westelijk Groningen	8.588	433	5,0%
25PL	ROC Leeuwenborgh	Gewest Zuid-Limburg	5.636	292	5,2%
25LG	ROC Friesland College	Friesland Noord	7.612	399	5,2%
25LW	Noorderpoort	Oost-Groningen	10.119	542	5,4%
25PV	Scalda	Zeeuwsch-Vlaanderen	7.594	408	5,4%
25MB	Summa College	Zuidoost-Brabant	11.443	618	5,4%
25LJ	ROC Ter AA	Zuidoost-Brabant	2.710	150	5,5%
25PW	ROC Drenthe College	Zuid-Oost Drenthe	6.091	345	5,7%
25PX	ROC Nova College	West-Kennemerland	9.584	561	5,9%
01AA	Landstede	IJssel-Vecht	9.003	533	5,9%
27DV	ROC AVENTUS	Stedendriehoek	8.455	503	5,9%
25LR	ROC Flevoland	Flevoland	4.245	256	6,0%
25PT	ROC Horizon College	Noord-Kennemerland	10.307	624	6,1%
25LX	ROC West-Brabant	West-Brabant	11.747	726	6,2%
04CY	ROC Rivor	Rivierenland	1.636	103	6,3%
25PM	ROC A12	Eem en Vallei	4.707	303	6,4%
25PN	ROC Nijmegen eo	Arnhem/Nijmegen	7.004	463	6,6%
04EU	ROC Kop v Noord-Holland	Kop van Noord-Holland	2.337	158	6,8%
30RR	MBO Amersfoort	Eem en Vallei	5.427	367	6,8%
25LN	ID College	Zuid-Holland-Oost	9.073	616	6,8%
25PU	ROC Arcus College	Gewest Zuid-Limburg	5.203	361	6,9%
25LF	Rijn IJssel	Arnhem/Nijmegen	9.217	666	7,2%
25LP	Zadkine	Rijnmond	12.967	957	7,4%
25RA	Regio College	Agglomeratie Amsterdam	3.953	298	7,5%
27GZ	ROC Mondriaan	Haaglanden/Westlanden	12.829	983	7,7%
25LZ	ROC Tilburg	Midden-Brabant	6.553	506	7,7%
25PZ	ROC van Amsterdam	Agglomeratie Amsterdam	20.451	1.588	7,8%
20MQ	ROC Da Vinci College	Zuid-Holland-Zuid	6.508	532	8,2%
30RN	MBO Utrecht	Utrecht	3.662	300	8,2%
25LH	ROC Midden Nederland	Utrecht	11.945	995	8,3%

<sup>1</sup> In deze tabel zijn mbo-instellingen met minder dan 70 deelnemers tot 23 jaar in 2012-2013 buiten beschouwing gelaten.

2012-2013					
brin	Mbo-instelling <sup>1</sup>	Hoofdvestiging in RMC-regio	Deel- nemers	Aantal vsv	% vsv
00GT	ROC Albeda College	Rijnmond	15.569	1.299	8,3%
25MA	ROC Leiden	Zuid-Holland-Noord	6.965	582	8,4%
30RM	Stichting ROC TOP	Agglomeratie Amsterdam	4.062	359	8,8%
<b>AOC's</b>					
13US	AOC De Groene Welle	IJssel-Vecht	1.083	21	1,9%
25EF	Clusius College	Noord-Kennemerland	1.438	41	2,9%
21CS	CITAVERDE College	Gewest Limburg-Noord	1.293	42	3,2%
12VI	Nordwin College	Friesland Noord	1.147	38	3,3%
01NJ	AOC Terra	Centraal en Westelijk Groningen	1.827	62	3,4%
21CY	AOC West Brabant	West-Brabant	1.126	41	3,6%
01IC	AOC Oost	Achterhoek	1.477	55	3,7%
14YD	Lentiz	Rijnmond	1.014	41	4,0%
25GV	AOC Groenhorst	Eem en Vallei	2.350	97	4,1%
11UL	Edudelta Onderwijsgroep	Oosterschelde Regio	773	40	5,2%
01OE	Wellantcollege	Utrecht	3.154	171	5,4%
26CC	Helicon Opleidingen	Arnhem/Nijmegen	4.237	257	6,1%
<b>VAK</b>					
02PN	C I B A P	IJssel-Vecht	1.453	25	1,7%
30BC	SiNTLUCAS	Zuidoost-Brabant	2.620	65	2,5%
04NZ	SOMA College	Noordwest-Veluwe	769	21	2,7%
02OV	Leidse Instr Makers Sch	Zuid-Holland-Noord	167	5	3,0%
02PG	Hout en Meubileringscoll	Rijnmond	2.461	86	3,5%
02PK	Nimeto SGM v Mbo Kmbo	Utrecht	1.235	47	3,8%
23JA	Grafisch Lyceum R'dam	Rijnmond	3.562	141	4,0%
23KG	Grafisch Lyceum Utrecht	Utrecht	1.769	76	4,3%
18XX	Berechja College	Flevoland	111	6	5,4%
05EA	STC	Rijnmond	3.645	214	5,9%
02PA	Mediacollege Amsterdam Ma	Agglomeratie Amsterdam	1.846	111	6,0%
17WH	SVO Opleidingen	Utrecht	1.217	110	9,0%

<sup>1</sup> In deze tabel zijn mbo-instellingen met minder dan 70 deelnemers tot 23 jaar in 2012-2013 buiten beschouwing gelaten.



## 4.2 Normen in het mbo

De prestatiesubsidie over schooljaar 2012-2013 tot en met 2014-2015 wordt voor het mbo berekend op basis van een procentuele norm in plaats van toekenning op basis van reductie van absolute aantallen vsv'ers. Door gebruik van de procentuele normen wordt rekening gehouden met groei en krimp van scholen en het werken met de normen draagt eraan bij dat scholen die nauwelijks nog vsv'ers kunnen verminderen het aantal vsv'ers laag houden. De prestatiesubsidies worden berekend op basis van drie procentuele normen (waarmee het aantal vsv'ers t.o.v. het aantal deelnemers wordt uitgedrukt): mbo-1, mbo-2 en mbo 3 - 4. De norm zegt tot welk maximaal percentage de uitval in het betreffende jaar en niveau moet zijn teruggedrongen.

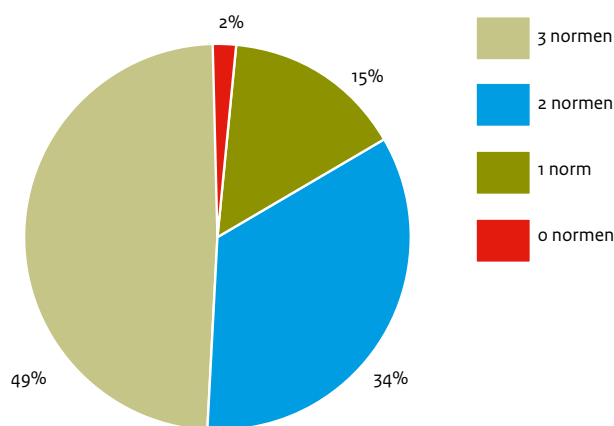
De voorlopige cijfers worden hier vergeleken met de normen. Er wordt aangegeven op basis van de voorlopige cijfers of de normen zouden zijn gehaald. Pas als de definitieve cijfers bekend worden gemaakt staat vast hoeveel normen er zijn gehaald.

- Het gemiddelde percentage vsv op het mbo-1 is 29,2%, op het mbo-2 is het 10,4% en voor het mbo-3 en mbo-4 is het 3,1%;
- Dit jaar heeft 2% van de mbo-instellingen geen normen gehaald;
- Dit jaar heeft 15% van de mbo-instellingen één norm gehaald;
- Dit jaar heeft 34% van de mbo-instellingen twee normen gehaald;
- Dit jaar heeft 49% van de mbo-instellingen alle normen gehaald.

### 4.2.1 Normen naar ROC

In tabel 17, 18 en 19 wordt aangegeven hoe de verschillende mbo-instellingen presteren per niveau en welke resultaten zij volgens de normen moeten halen de komende jaren.

Figuur 11: Behaalde normen door de ROC's in 2012-2013



Tabel 17: Normen voor het mbo, 2012 tot en met 2015

Mbo	Mbo1	Mbo2	Mbo 3/4
2012-2013	32,5%	13,5%	4,25%
2013-2014	27,5%	11,5%	3,50%
2014-2015	22,5%	10%	2,75%

Tabel 18: Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in 2012-2013

		2012-2013	2013-2014	2014-2015
Mbo niveau 1	norm	32,5%	27,5%	22,5%
	realisatie	29,2%		
Mbo niveau 2	norm	13,5%	11,5%	10,0%
	realisatie	10,4%		
Mbo niveau 3 en 4	norm	4,25%	3,50%	2,75%
	realisatie	3,10%		

Tabel 19: Nieuwe vsv'ers naar niveau in het mbo in 2012-2013, afgezet tegen de percentuele norm voor de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015

brin	Instelling	Niveau	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Norm 2012-2013	Norm 2013-2014	Norm 2014-2015
00GT	ROC Albeda College	mbo niveau 1	1.064	304	28,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	4.076	516	12,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	10.429	479	4,6%	4,25%	3,5%	2,75%
01AA	Landstede	mbo niveau 1	306	107	35,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.798	178	9,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.899	248	3,6%	4,25%	3,5%	2,75%
04CY	ROC Rivor	mbo niveau 1	54	17	31,5%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	491	53	10,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.091	33	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
04EU	ROC Kop v Noord-Holland	mbo niveau 1	69	23	33,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	727	67	9,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.541	68	4,4%	4,25%	3,5%	2,75%
04FO	Koning Willem I College	mbo niveau 1	167	52	31,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.008	211	10,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	7.651	222	2,9%	4,25%	3,5%	2,75%
08PG	ROC Friese Poort	mbo niveau 1	231	58	25,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.204	150	6,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	7.737	165	2,1%	4,25%	3,5%	2,75%
09MR	Hoorbeek College	mbo niveau 1	10	4	40,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	738	26	3,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.480	81	1,8%	4,25%	3,5%	2,75%
14NZ	ROC Menso Alting	mbo niveau 2	59	2	3,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	502	10	2,0%	4,25%	3,5%	2,75%
20MQ	ROC Da Vinci College	mbo niveau 1	342	124	36,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.948	241	12,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.218	167	4,0%	4,25%	3,5%	2,75%
24ZZ	ROC Graafschap College	mbo niveau 1	191	40	21,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.479	124	8,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	5.459	175	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25LF	Rijn IJssel	mbo niveau 1	319	106	33,2%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.907	203	10,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.991	357	5,1%	4,25%	3,5%	2,75%
25LG	ROC Friesland College	mbo niveau 1	247	66	26,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.611	169	10,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	5.754	164	2,9%	4,25%	3,5%	2,75%
25LH	ROC Midden Nederland	mbo niveau 1	370	115	31,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	3.096	410	13,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	8.479	470	5,5%	4,25%	3,5%	2,75%
25LJ	ROC Ter AA	mbo niveau 1	55	18	32,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	674	74	11,0%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.981	58	2,9%	4,25%	3,5%	2,75%
25LN	ID College	mbo niveau 1	274	101	36,9%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.916	227	11,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.883	288	4,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25LP	Zadkine	mbo niveau 1	455	130	28,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	3.116	346	11,1%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	9.396	481	5,1%	4,25%	3,5%	2,75%
25LR	ROC Flevoland	mbo niveau 1	144	36	25,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.113	125	11,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.988	95	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25LT	ROC Gilde Opleidingen	mbo niveau 1	117	29	24,8%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.707	188	11,0%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.274	189	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
25LU	Alfa-college	mbo niveau 1	349	89	25,5%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.116	178	8,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.123	166	2,7%	4,25%	3,5%	2,75%

brin	Instelling	Niveau	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Norm 2012-2013	Norm 2013-2014	Norm 2014-2015
25LV	SG De Rooi Pannen	mbo niveau 1	63	4	6,4%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	916	65	7,1%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	5.002	121	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%
25LW	Noorderpoort	mbo niveau 1	270	87	32,2%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.368	221	9,3%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	7.481	234	3,1%	4,25%	3,5%	2,75%
25LX	ROC West-Brabant	mbo niveau 1	492	154	31,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.972	274	9,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	8.283	298	3,6%	4,25%	3,5%	2,75%
25LZ	ROC Tilburg	mbo niveau 1	248	87	35,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.766	248	14,0%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.539	171	3,8%	4,25%	3,5%	2,75%
25MA	ROC Leiden	mbo niveau 1	162	40	24,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.014	316	15,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.789	226	4,7%	4,25%	3,5%	2,75%
25MB	Summa College	mbo niveau 1	275	71	25,8%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.354	250	10,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	8.814	297	3,4%	4,25%	3,5%	2,75%
25PJ	Deltion College	mbo niveau 1	152	40	26,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.889	195	10,3%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	8.364	285	3,4%	4,25%	3,5%	2,75%
25PL	ROC Leeuwenborgh	mbo niveau 1	99	40	40,4%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	749	85	11,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.788	167	3,5%	4,25%	3,5%	2,75%
25PM	ROCA12	mbo niveau 1	84	19	22,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.053	117	11,1%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.570	167	4,7%	4,25%	3,5%	2,75%
25PN	ROC Nijmegen eo	mbo niveau 1	140	57	40,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.390	188	13,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	5.474	218	4,0%	4,25%	3,5%	2,75%
25PT	ROC Horizon College	mbo niveau 1	517	147	28,4%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.917	257	8,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.873	220	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25PU	ROC Arcus College	mbo niveau 1	243	72	29,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.320	134	10,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.640	155	4,25%	4,25%	3,5%	2,75%
25PV	Scalda	mbo niveau 1	168	51	30,4%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.524	163	10,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	5.902	194	3,3%	4,25%	3,5%	2,75%
25PW	ROC Drenthe College	mbo niveau 1	164	49	29,9%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.668	186	11,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	4.259	110	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
25PX	ROC Nova College	mbo niveau 1	268	59	22,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.866	189	10,1%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	7.450	313	4,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25PZ	ROC van Amsterdam	mbo niveau 1	689	178	25,8%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	4.867	630	12,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	14.895	780	5,2%	4,25%	3,5%	2,75%
25RA	Regio College	mbo niveau 1	205	55	26,8%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.013	98	9,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.735	145	5,3%	4,25%	3,5%	2,75%
27DV	ROC AVENTUS	mbo niveau 1	161	43	26,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	2.038	230	11,3%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	6.256	230	3,7%	4,25%	3,5%	2,75%

brin	Instelling	Niveau	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Norm 2012-2013	Norm 2013-2014	Norm 2014-2015
27GZ	ROC Mondriaan	mbo niveau 1	545	131	24,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	3.244	400	12,3%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	9.040	452	5,0%	4,25%	3,5%	2,75%
27YU	ROC van Twente	mbo niveau 1	388	102	26,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	3.277	261	8,0%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	10.113	240	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%
28DE	ROC de Leijgraaf	mbo niveau 1	98	30	30,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.261	121	9,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.455	89	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
30RM	Stichting ROC TOP	mbo niveau 1	232	73	31,5%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	854	126	14,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.976	160	5,4%	4,25%	3,5%	2,75%
30RN	MBO Utrecht	mbo niveau 1	80	37	46,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	476	82	17,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.106	181	5,8%	4,25%	3,5%	2,75%
30RR	MBO Amersfoort	mbo niveau 1	169	49	29,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	1.667	177	10,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.591	141	3,9%	4,25%	3,5%	2,75%
01IC	AOC Oost	mbo niveau 1	28	3	10,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	337	33	9,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.112	19	1,7%	4,25%	3,5%	2,75%
01NJ	AOC Terra	mbo niveau 1	75	12	16,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	521	25	4,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.231	25	2,0%	4,25%	3,5%	2,75%
01OE	Wellantcollege	mbo niveau 1	115	33	28,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	685	77	11,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.354	61	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
11UL	Edudelta Onderwijsgroep	mbo niveau 1	34	9	26,5%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	184	17	9,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	555	14	2,5%	4,25%	3,5%	2,75%
12VI	Nordwin College	mbo niveau 1	42	6	14,25%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	234	11	4,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	871	21	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%
13US	AOC De Groene Welle	mbo niveau 1	1	0	0,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	195	9	4,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	887	12	1,4%	4,25%	3,5%	2,75%
14YD	Lentiz	mbo niveau 1	23	6	26,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	180	13	7,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	811	22	2,7%	4,25%	3,5%	2,75%
21CS	CITAVERDE College	mbo niveau 1	12	2	16,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	244	23	9,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.037	17	1,6%	4,25%	3,5%	2,75%
21CY	AOC West Brabant	mbo niveau 1	6	1	16,7%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	171	15	8,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	949	25	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
25EF	Clusius College	mbo niveau 1	19	4	21,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	273	13	4,8%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.146	24	2,1%	4,25%	3,5%	2,75%
25GV	AOC Groenhorst	mbo niveau 1	12	6	50,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	388	33	8,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.950	58	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
26CC	Helicon Opleidingen	mbo niveau 1	48	19	39,6%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	615	78	12,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.574	160	4,5%	4,25%	3,5%	2,75%

brin	Instelling	Niveau	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Norm 2012-2013	Norm 2013-2014	Norm 2014-2015
02OV	Leidse Instrumentmakers School	mbo niveau 3+4	167	5	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
02PA	Mediacollege Amsterdam	mbo niveau 2	164	13	7,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.682	98	5,8%	4,25%	3,5%	2,75%
02PG	Hout en Meubileringscollege	mbo niveau 2	349	32	9,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.112	54	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
02PK	Nimeto SGM v Mbo Kmbo	mbo niveau 1	15	5	33,3%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	257	12	4,7%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	963	30	3,1%	4,25%	3,5%	2,75%
02PN	C I B A P	mbo niveau 2	119	7	5,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1.334	18	1,4%	4,25%	3,5%	2,75%
04NZ	SOMA College	mbo niveau 2	62	4	6,5%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	707	17	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%
05EA	STC	mbo niveau 1	56	18	32,1%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	844	111	13,2%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.745	85	3,1%	4,25%	3,5%	2,75%
17WH	SVO Opleidingen	mbo niveau 1	8	5	62,5%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	868	99	11,4%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	341	6	1,8%	4,25%	3,5%	2,75%
18XX	Berechja College	mbo niveau 1	2	0	0,0%	32,5 %	27,5%	22,5%
		mbo niveau 2	33	3	9,1%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	76	3	4,0%	4,25%	3,5%	2,75%
23JA	Grafisch Lyceum R'dam	mbo niveau 2	123	9	7,3%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	3.439	132	3,8%	4,25%	3,5%	2,75%
23KG	Grafisch Lyceum Utrecht	mbo niveau 2	104	4	3,9%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	1665	72	4,25%	4,25%	3,5%	2,75%
30BC	SiNTLUCAS	mbo niveau 2	76	5	6,6%	13,5 %	11,5%	10,0%
		mbo niveau 3+4	2.544	60	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%

#### 4.2.2 Normen naar RMC-regio

- Het percentage vsv in het mbo-1 ligt het hoogst in Arnhem/Nijmegen (37,2%), het percentage ligt het laagst in Zuid-West Friesland (19,0%);
- Het percentage vsv in het mbo-2 is het hoogst in Zuid-Holland-

Noord (13,6%), het percentage ligt het laagst in Zuid-West Friesland 5,7%);

- Het percentage vsv in het mbo-3 en mbo-4 is het hoogst in Agglomeratie Amsterdam (5,1%), het percentage ligt het laagst in Oost-Groningen (1,9%).

Tabel 20: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2012-2013

2012-2013							
RMC-regio's		Aantal vsv mbo 1	% vsv mbo 1	Aantal vsv mbo 2	% vsv mbo 2	Aantal vsv mbo 3/4	% vsv mbo 3/4
1	Oost-Groningen	33	25,8%	105	9,6%	56	1,9%
2	Noord-Groningen-Eemmond	30	25,0%	47	6,0%	64	3,1%
3	Centraal en Westelijk Groningen	107	34,5%	175	10,3%	185	3,6%
4	Friesland Noord	67	29,9%	130	8,7%	144	2,6%
5	Zuid-West Friesland	22	19,0%	47	5,7%	70	2,1%
6	Friesland-Oost	37	22,2%	128	8,3%	138	2,6%
7	Noord- en Midden Drenthe	37	25,9%	105	10%	103	2,9%
8	Zuid-Oost Drenthe	20	26,3%	116	9,8%	93	2,9%
9	Zuid-West Drenthe	14	25,5%	66	8,2%	61	2,5%
10	IJssel-Vecht	58	31,7%	205	8,3%	247	2,7%
11	Stedendriehoek	53	26,2%	274	11,8%	311	4,0%
12	Twente	106	25,5%	293	8,1%	300	2,5%
13	Achterhoek	41	20,9%	136	8,0%	210	3,2%
14	Arnhem/Nijmegen	165	37,2%	402	12,8%	565	5,0%
15	Rivierenland	32	29,9%	129	8,9%	131	2,8%
16	Eem en Vallei	70	25,6%	317	9,8%	407	3,8%
17	Noordwest-Veluwe	32	32,7%	104	9,3%	131	3,2%
18	Flevoland	101	28,2%	277	11,4%	319	4,0%
19	Utrecht	160	34,4%	490	13,1%	562	4,8%
20	Gooi en Vechtstreek	18	19,1%	88	10%	132	4,3%
21	Agglomeratie Amsterdam	283	26,8%	735	11,9%	968	5,1%
22	West-Friesland	46	28,2%	114	7,9%	121	3,3%
23	Kop van Noord-Holland	47	32,0%	110	9,8%	104	3,3%
24	Noord-Kennemerland	76	30,5%	164	11,2%	147	3,4%
25	West-Kennemerland	64	24,8%	159	10,2%	257	4,8%
26	Zuid-Holland-Noord	32	22,1%	240	13,6%	233	4,0%
27	Zuid-Holland-Oost	47	28,1%	195	11,2%	234	3,7%
28	Haaglanden/Westlanden	213	28,7%	634	13,3%	736	4,9%
29	Rijnmond	457	29,8%	901	12,0%	984	4,5%
30	Zuid-Holland-Zuid	129	31,2%	354	12,0%	305	3,4%
31	Oosterschelde regio	22	23,9%	77	8,5%	75	2,3%
32	Walcheren	20	34,5%	69	11,8%	92	4,4%
33	Zeeuwsch-Vlaanderen	19	28,8%	63	12,7%	44	2,7%
34	West-Brabant	152	31,5%	302	9,4%	447	3,8%
35	Midden-Brabant	91	31,5%	215	11,7%	228	3,5%
36	Noord-Oost-Brabant	89	28,8%	321	9,8%	319	2,7%
37	Zuidoost-Brabant	85	25,3%	362	10,6%	403	3,1%
38	Gewest Limburg-Noord	41	26,1%	253	11%	293	3,0%
39	Gewest Zuid-Limburg	110	32,4%	246	10,7%	329	3,7%

De percentages die in het rood worden weergegeven liggen boven de normen die voor de mbo-instellingen gelden.

### 4.3 Verblijfsjaar en domeinen

In onderstaande tabellen wordt verder ingegaan op het verblijfsjaar en het domein waarin de jongeren zijn uitgevallen.

- De uitval in het eerste verblijfsjaar is 6,2%, 7,4% in het tweede verblijfsjaar en 5,2% in het derde verblijfsjaar;

- Absoluut gezien komen de meeste vsv'ers uit domein Zorg en welzijn (3.759 vsv'ers);
- Het vsv-percentage is het hoogste in de domeinen Voedsel, natuur en leefomgeving en Handel- en ondernemersschap (7,9%);
- Het vsv-percentage is het laagste in het domein Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek (3,2%).

Tabel 21: Nieuwe vsv'ers naar verblijfsjaar in het mbo in 2012-2013

	Deelnemers	Vsv	% vsv
Verblijfsjaar 1	108.119	6.720	6,2%
Verblijfsjaar 2	101.620	7.564	7,4%
Verblijfsjaar 3	86.595	4.466	5,2%
Verblijfsjaar 4	59.183	2.223	3,8%
Verblijfsjaar 5	26.497	922	3,5%
Verblijfsjaar 6	7.044	212	3,0%
Verblijfsjaar 7	79	2	2,5%
Verblijfsjaar 8	2	0	0,0%

Tabel 22: Nieuwe vsv'ers naar niveau en verblijfsjaar in 2012-2013

	Mbo niveau 1			Mbo niveau 2			Mbo niveau 3 en 4		
	Deelnemers	Vsv	% vsv	Deelnemers	Vsv	% vsv	Deelnemers	Vsv	% vsv
Verblijfsjaar 1	8.059	1.863	23,1%	29.907	2.350	7,9%	70.153	2.507	3,6%
Verblijfsjaar 2	2.672	1.102	41,2%	32.274	3.428	10,6%	66.674	3.034	4,6%
Verblijfsjaar 3	768	354	46,1%	15.907	2.049	12,9%	69.920	2.063	3,0%
Verblijfsjaar 4	210	85	40,5%	7.249	961	13,3%	51.724	1.177	2,3%
Verblijfsjaar 5	49	25	51,0%	2.418	325	13,4%	24.030	572	2,4%
Verblijfsjaar 6	8	2	25,0%	547	72	13,2%	6.489	138	2,1%
Verblijfsjaar 7	1	0	0,0%	7	1	14,3%	71	1	1,4%
Verblijfsjaar 8	0	0	0,0%	0	0	0,0%	2	0	0,0%

Tabel 23: Nieuwe vsv'ers naar domeinen in 2012-2013

Domeinnaam	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
Afbouw, hout en onderhoud	6.725	486	7,2%
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	4.478	145	3,2%
Bouw en infra	13.527	604	4,5%
Economie en administratie	46.079	2.310	5,0%
Handel en ondernemerschap	32.341	2.541	7,9%
Horeca en bakkerij	23.013	1.699	7,4%
Informatie en communicatietechnologie	13.523	815	6,0%
Media en vormgeving	23.891	899	3,8%
Mobiliteit en voertuigen	14.145	939	6,6%
Techniek en procesindustrie	27.672	1.282	4,6%
Toerisme en recreatie	11.149	438	3,9%
Transport, scheepvaart en logistiek	12.160	852	7,0%
Uiterlijke verzorging	12.555	632	5,0%
Veiligheid en sport	26.720	1.529	5,7%
Voedsel, natuur en leefomgeving	717	57	7,9%
Voedsel, natuur en leefomgeving (EZ)	21.176	806	3,8%
Zorg en welzijn	91.713	3.759	4,1%
niet toebedeeld aan Opleidingsdomeinen	7.555	2.316	30,7%

Tabel 24: Nieuwe vsv'ers naar domeinen en niveau in 2012-2013

Domeinnaam	Mbo niveau 1			Mbo niveau 2			Mbo niveau 3 en 4		
	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
Afbouw, hout en onderhoud	306	96	31,4%	3.125	335	11,0%	3.294	55	2,0%
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	0	0		76	6	8,0%	4.402	139	3,0%
Bouw en infra	403	92	22,8%	4.463	369	8,0%	8.661	143	2,0%
Economie en administratie	0	0		5.839	644	11,0%	40.240	1.666	4,0%
Handel en ondernemerschap	631	177	28,1%	8.510	1.199	14,0%	23.200	1.165	5,0%
Horeca en bakkerij	853	237	27,8%	8.379	1.020	12,0%	13.781	442	3,0%
Informatie en communicatietechnologie	0	0		2.690	311	12,0%	10.833	504	5,0%
Media en vormgeving	0	0		1.665	130	8,0%	22.226	769	3,0%
Mobiliteit en voertuigen	403	108	26,8%	6.990	725	10,0%	6.752	106	2,0%
Techniek en procesindustrie	285	70	24,6%	10.125	913	9,0%	17.262	299	2,0%
Toerisme en recreatie	0	0		1.095	116	11,0%	10.054	322	3,0%
Transport, scheepvaart en logistiek	281	93	33,1%	4.363	523	12,0%	7.516	236	3,0%
Uiterlijke verzorging	0	0		4.749	389	8,0%	7.806	243	3,0%
Veiligheid en sport	57	15	26,3%	8.813	900	10,0%	17.850	614	3,0%
Voedsel, natuur en leefomgeving	9	5	55,6%	557	49	9,0%	151	3	2,0%
Voedsel, natuur en leefomgeving (EZ)	232	63	27,2%	4.155	362	9,0%	16.789	381	2,0%
Zorg en welzijn	752	159	21,1%	12.715	1.195	9,0%	78.246	2.405	3,0%
niet toebedeeld aan Opleidingsdomeinen	7.555	2.316	30,7%						



# 5. Achtergrondkenmerken

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste achtergrondkenmerken weergegeven van vsv'ers op basis van de cijfers op landelijk niveau. Er wordt aandacht besteed aan de leeftijd, de verschillen in geslacht, de etniciteit en de relatie tussen vsv en criminaliteit.

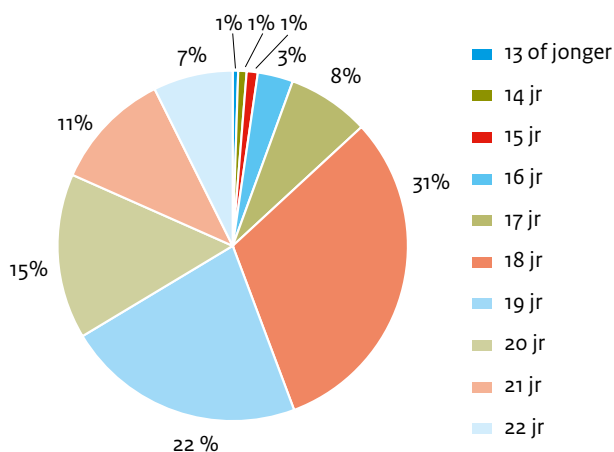
## 5.1 Leeftijd

- Het grootste aandeel in de groep vsv'ers hebben de jongeren vanaf 18 jaar: 86,9%;
- 13,1% van de groep vsv'ers is jonger dan 18 jaar;
- Absoluut gezien zijn de meeste vsv'ers 18 jaar (8.705 vsv'ers);
- Het percentage vsv'ers onder het aantal leerlingen is onder de 22-jarigen het hoogst en bij de groep jonger dan 14 het laagst.

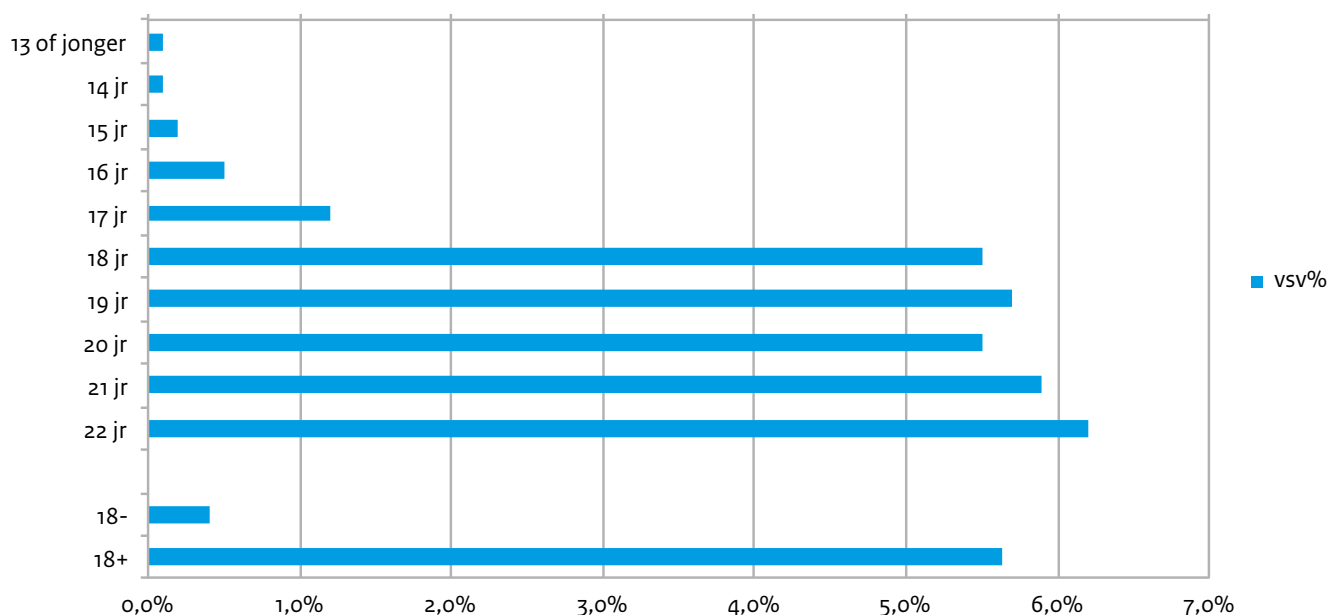
Tabel 25: Nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013

Leeftijd	2012-2013		
	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
totaal	1.326.387	27.936	2,1%
13 of jonger	166.339	140	0,1%
14 jr	187.555	217	0,1%
15 jr	183.905	286	0,2%
16 jr	181.616	913	0,5%
17 jr	176.756	2.114	1,2%
18 jr	158.102	8.705	5,5%
19 jr	108.907	6.171	5,7%
20 jr	78.044	4.260	5,5%
21 jr	51.860	3.076	5,9%
22 jr	33.303	2.054	6,2%
18-	896.171	3.670	0,4%
18+	430.216	24.266	5,6%

Figuur 12: Verdeling nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013



Figuur 13: Nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013



## 5.2 Verschil man/vrouw en etniciteit<sup>1</sup>

- Van de vsv'ers is 38,7% vrouw, 61,3% is man;
- Het percentage vsv ligt hoger bij de mannen (2,5%) dan bij de vrouwen (1,7%);
- Met 3,8% is het percentage vsv het hoogste onder niet-westerse allochtonen. Absoluut gezien zijn de meeste vsv'ers autochtoon (17.052 vsv'ers);
- Van de deelnemers die eerste generatie allochtoon zijn valt 5,4% procent uit. Dit percentage is 3,1 procent onder de groep tweede generatie allochtonen.

Tabel 26: Nieuwe vsv'ers naar geslacht in 2012-2013

Geslacht	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
Mannen	674.321	17.124	2,5%
Vrouwen	652.066	10.812	1,7%

Tabel 27: Nieuwe vsv'ers naar etniciteit in 2012-2013

Etniciteit	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
Autochtoon	1.030.524	17.052	1,7%
Westerse allochtoon	79.226	2.197	2,8%
Niet-westerse allochtoon	215.146	8.228	3,8%
Onbekend	1.491	459	30,8%

Tabel 28: Nieuwe vsv'ers naar generatie 2012-2013

	Deelnemers	Aantal vsv	% vsv
1e generatie allochtoon	55.576	2.997	5,4%
2e generatie allochtoon	238.796	7.428	3,1%
Herkomst onbekend	1.491	459	30,8%

<sup>1</sup> Autochtoon: Persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar iemand zelf is geboren.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Niet westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstsgroepering één van de landen in de werelddelen: Afrika, Latijns-Amerika en Azië (excl. Indonesië en Japan) of Turkije.

Westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstsgroepering één van de landen in de werelddelen Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan.

### 5.3 Verdacht van een misdrijf

- Relatief meer vsv'ers zijn verdacht<sup>1</sup> van een misdrijf dan niet-vsv'ers. Dit geldt zowel voor jongeren uit het vo als het mbo;
- 20,6% van de vsv'ers komt in aanraking met de politie terwijl onder de groep niet-vsv'ers dit percentage 3,8% is. Jongeren zonder startkwalificatie komen dus bijna zes keer zo vaak in aanraking met de politie dan jongeren met een startkwalificatie;

- Er zijn duidelijke verschillen te zien tussen de diverse leerjaren en leerniveaus. In het vmbo leerjaar 3 is 24% van de vsv'ers verdacht geweest van een misdrijf in de drie jaar voorafgaand aan de schooluitval. Van de vsv'ers in niveau 1 van het mbo is 33,6% verdacht geweest van een misdrijf. In de 4 grote steden is dat 39,2%;
- In heel Nederland is 20,6% van de vsv'ers en 3,8% van de niet-vsv'ers verdacht van een misdrijf. In de G4 liggen deze percentages hoger, respectievelijk 26,4% en 6,5%.

Tabel 29: Vsv'ers verdacht van een misdrijf naar leerjaar/niveau in 2010-2011

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek / Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), 2009-2010

	Vsv'ers	% vsv'ers	Niet-vsv'ers	% niet-vsv'ers
<b>Totaal Nederland</b>	<b>8.620</b>	<b>20,6</b>	<b>48.760</b>	<b>3,8</b>
<b>Totaal vo</b>	<b>1.390</b>	<b>13,5</b>	<b>17.260</b>	<b>1,9</b>
Vo leerjaar 1-2	330	11,3	3.060	0,8
Vo vmbo leerjaar 3	310	24,0	4.440	4,4
Vo vmbo leerjaar 4	640	17,0	5.640	5,8
Vo havo 3-5/vwo 3-6 (inclusief algemeen leerjaar)	120	4,9	4.120	1,3
<b>Totaal mbo</b>	<b>6.790</b>	<b>23,4</b>	<b>30.440</b>	<b>8,3</b>
Mbo Niveau 1	1.470	33,6	1.870	24,7
Mbo niveau 2	3.450	27,5	11.410	13,7
Mbo niveau 3	790	16,1	7.540	7,7
Mbo niveau 4	1.070	15,0	9.620	5,4
<b>Vavo</b>	<b>420</b>	<b>18,7</b>	<b>910</b>	<b>9,4</b>

Tabel 30<sup>2</sup>: G4. vsv'ers verdacht van misdrijf naar leerjaar/niveau in 2010-2011

Bron: CBS/Korps Landelijke Politie Diensten (KLPD), 2008, 2009, 2010

	Vsv'ers	% vsv'ers	Niet-vsv'ers	% niet-vsv'ers
<b>4 grote gemeenten</b>	<b>1.870</b>	<b>26,4</b>	<b>8.460</b>	<b>6,5</b>
<b>Totaal vo</b>	<b>310</b>	<b>18,0</b>	<b>3.040</b>	<b>3,4</b>
Vo leerjaar 1-2	80	16,0	620	1,5
Vo vmbo leerjaar 3	50	26,2	800	7,4
Vo vmbo leerjaar 4	160	23,9	930	9,5
Vo havo 3-5/vwo 3-6 (inclusief algemeen leerjaar)	20	4,4	690	2,4
<b>Totaal mbo</b>	<b>1.480</b>	<b>29,5</b>	<b>5.260</b>	<b>13,3</b>
Mbo Niveau 1	350	39,2	440	31,5
Mbo niveau 2	730	32,8	2.000	19,4
Mbo niveau 3	160	20,0	1.190	11,8
Mbo niveau 4	240	21,8	1.630	9,3
<b>Vavo</b>	<b>80</b>	<b>23,2</b>	<b>140</b>	<b>13,1</b>

Aantallen zijn afgerond op tientallen. Percentages zijn berekend op de onafgeronde aantallen.

<sup>1</sup> De tabel betreft een onderzoekspopulatie van leerlingen jonger dan 23 jaar en behorende tot de Nederlandse bevolking (zie toelichting).

<sup>2</sup> Geregistreerd proces-verbaal in de kalenderjaren 2010, 2009 en/of 2008.

## 6. Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Dit hoofdstuk gaat verder in op het belang van een startkwalificatie voor de positie op de arbeidsmarkt. Jongeren mét een startkwalificatie hebben bijna twee keer zo vaak een baan als jongeren zonder startkwalificatie. Het belang van een startkwalificatie wordt op landelijk en regionaal niveau inzichtelijk gemaakt met behulp van nieuwe gegevens die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op verzoek van OCW beschikbaar heeft gesteld.

Voor jongeren die het mbo verlaten, zowel mét als zonder startkwalificatie, wordt de arbeidsmarktpositie in beeld gebracht. Het percentage werkenden één jaar na het verlaten van de opleiding is inzichtelijk gemaakt.

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de (arbeidsmarkt)positie van mbo-uitstromers uit het schooljaar 2010-2011. Het gaat om de jongeren die op 1 oktober 2010 ingeschreven stonden in het bekostigd mbo<sup>1</sup> en op 1 oktober 2011 niet meer in het bekostigd onderwijs stonden ingeschreven en jonger dan 23 waren. De arbeidsmarktpositie van deze mbo-uitstromers is één jaar later (op 1 oktober 2012) in beeld gebracht en is gegeven als het percentage werkenden van 12 uur of meer per week.<sup>2</sup> Dit zijn de meest recente geregistreerde onderwijs en arbeidsmarkt cijfers verkregen via het CBS.<sup>3</sup>

### 6.1 Landelijk overzicht

In schooljaar 2010-2011 verlieten 83.060 jongeren onder de 23 jaar (op 1 oktober 2011) het mbo. In de volgende tabellen wordt voor deze mbo-uitstromers<sup>1</sup> het percentage dat terugkeerde in het bekostigd onderwijs en het percentage werkenden (12 uur of meer per week) één jaar na het verlaten van de school (op 1 oktober 2012) getoond. Het percentage werkenden is uitgesplitst naar mbo-uitstromers mét een startkwalificatie en uitstromers zonder een startkwalificatie. Van de 83.060 jongeren stroomde 65% met een startkwalificatie uit en 35% zonder.

Tabel 31 geeft het percentage terugkeerders in het onderwijs en het percentage werkenden per niveau en leerweg weer.

- Van de 83.060 mbo-uitstromers werkt 62% één jaar later 12 uur of meer per week. Van de mbo-uitstromers mét een startkwalificatie werkt 72% en van de mbo-uitstromers zonder startkwalificatie 41%.
- Op alle niveaus (vanaf niveau 2) en voor beide leerwegen (beroepsopleidend en beroepsbegeleidend) is het percentage werkenden mét een startkwalificatie hoger dan zonder een startkwalificatie.
- Van de 83.060 mbo-uitstromers is 17 % één jaar later teruggekeerd in het bekostigd onderwijs.

Tabel 32 laat voor de 16 domeinen in het mbo zien wat het percentage werkenden en terugkeerders is.

- Tabel 32 toont van het percentage werkenden na één jaar per domein, voor zowel de mbo-uitstromers mét als zonder een startkwalificatie. In elk domein hadden mbo-uitstromers mét een startkwalificatie vaker een baan dan mbo-uitstromers zonder een startkwalificatie:
  - Het percentage werkenden mét een startkwalificatie na één jaar varieert van 58% voor Media en vormgeving tot 85% voor Techniek en procesindustrie.
  - Het percentage werkenden zonder een startkwalificatie na één jaar varieert van 34% voor Economie en administratie, Informatie en communicatietechnologie en Media en vormgeving tot 57% voor Bouw en infra.
  - Het percentage terugkeerders in het onderwijs na één jaar varieert van 10% voor Bouw en infra en Transport, scheepvaart en logistiek tot 23% voor Economie en administratie.

<sup>1</sup> Er worden vanwege beperkte beschikbaarheid geen cijfers voor het vo weergegeven. Ook leerlingen ingeschreven in het vo, die een diploma op het mbo hebben behaald zijn niet in de cijfers meegenomen.

<sup>2</sup> Het percentage mbo-uitstromers dat niet werkt is niet hetzelfde als werkloosheid. Het CBS verstaat onder werkloosheid personen die actief op zoek zijn naar betaald werk voor 12 uur of meer per week en daarvoor beschikbaar zijn. De werkloosheid berekent het CBS op basis van de Enquête Beroepsbevolking (EBB). De cijfers over het percentage werkenden in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op geregistreerde gegevens.

<sup>3</sup> Het CBS maakt hiervoor gebruik van niet-geïntegreerde arbeidsmarkt cijfers, die enigszins kunnen afwijken van de (later beschikbare) geïntegreerde arbeidsmarkt cijfers. De cijfers over de arbeidsmarktpositie op 1 oktober 2012 moeten daarom met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

<sup>4</sup> De aantallen voor mbo-uitstromers zijn afgerond op tientallen.

Tabel 31: Aantal mbo-uitstromers en percentage terugkeerders en werkenden per niveau en leerweg  
Bron: CBS, 2014

Niveau	Leerweg	Aantal mbo-uitstromers 2010-2011	Positie na één jaar (op 1 oktober 2012)			
			Terug in onderwijs	% werkenden (12 uur of meer per week)		
				Van totale uitstroom	Van uitstroom mét startkwalificatie	Van uitstroom zonder startkwalificatie
1	<b>Totaal<sup>1</sup></b>	<b>4.600</b>	<b>18%</b>	<b>32%</b>	-	<b>32%</b>
	Bol	3.140	21%	22%	-	22%
	Bbl	1.130	11%	54%	-	54%
2	<b>Totaal</b>	<b>25.710</b>	<b>17%</b>	<b>56%</b>	<b>69%</b>	<b>42%</b>
	Bol	13.720	21%	44%	58%	32%
	Bbl	9.760	12%	70%	81%	58%
3	<b>Totaal</b>	<b>23.410</b>	<b>14%</b>	<b>70%</b>	<b>76%</b>	<b>47%</b>
	Bol	12.830	18%	60%	68%	42%
	Bbl	8.600	9%	83%	85%	65%
4	<b>Totaal</b>	<b>29.350</b>	<b>19%</b>	<b>65%</b>	<b>72%</b>	<b>42%</b>
	Bol	25.260	20%	62%	70%	40%
	Bbl	2.560	9%	86%	89%	66%
<b>Totaal</b>		<b>83.060</b>	<b>17%</b>	<b>62%</b>	<b>72%</b>	<b>41%</b>

Tabel 32: Aantal mbo-uitstromers en percentage terugkeerders en werkenden per domein  
Bron: CBS, 2014

Opleidingsdomein	Aantal mbo-uitstromers 2010-2011	Positie na één jaar (op 1 oktober 2012)			
		Terug in onderwijs	% werkenden (12 uur of meer per week)		
			Van totale uitstroom	Van uitstroom mét startkwalificatie	Van uitstroom zonder startkwalificatie
Afbouw, hout en onderhoud	1.800	12%	64%	71%	48%
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	570	15%	66%	78%	38%
Bouw en infra	3.680	10%	74%	80%	57%
Economie en administratie	8.200	23%	52%	63%	34%
Handel en ondernemerschap	8.510	18%	58%	68%	42%
Horeca en bakkerij	5.570	17%	64%	74%	46%
Informatie en communicatietechnologie	2.910	21%	53%	64%	34%
Media en vormgeving	3.160	23%	50%	58%	34%
Mobiliteit en voertuigen	3.240	13%	70%	83%	52%
Techniek en procesindustrie	5.520	15%	76%	85%	53%
Toerisme en recreatie	2.160	22%	57%	64%	41%
Transport, scheepvaart en logistiek	3.290	10%	72%	80%	55%
Uiterlijke verzorging	3.750	11%	67%	76%	46%
Veiligheid en sport	4.680	20%	60%	68%	47%
Voedsel, natuur en leefomgeving	5.110	11%	64%	69%	49%
Zorg en welzijn	18.260	18%	64%	75%	37%
Onbekend	2.650	21%	-	-	-
<b>Totaal</b>	<b>83060</b>	<b>17%</b>	<b>62%</b>	<b>72%</b>	<b>41%</b>

<sup>1</sup> De aantallen voor bol en bbl afzonderlijk tellen niet op tot de totalen per niveau in tabel 31. Dit komt doordat de extranei buiten beschouwing zijn gelaten en door afrondingsverschillen.

<sup>2</sup> Een diploma op niveau 1 in het mbo wordt niet gezien als startkwalificatie. Overigens wordt dit jaar voor het eerst een mbo-1 gediplomeerde met een baan van 12 uur of meer per week niet als vsv'er geteld (zie H7).

## 6.2 Grootste beroepsopleidingen per arbeidsmarktregio

Dat het hebben van een startkwalificatie de kans op een baan vergroot laten ook de CBS-gegevens per arbeidsmarktregio zien. In deze paragraaf wordt het percentage werkenden (12 uur of meer per week) getoond per arbeidsmarktregio één jaar na het verlaten van het bekostigd mbo. Voor elke arbeidsmarktregio zijn ter illustratie de drie grootste beroepsopleidingen<sup>1</sup> geselecteerd op basis van het aantal inschrijvingen in schooljaar 2012-2013.<sup>2</sup> Voor de

drie grootste opleidingen is in beeld gebracht wat het percentage werkenden één jaar na uitstroom is, uitgesplitst naar mbo-uitstromers mét en zonder een startkwalificatie.

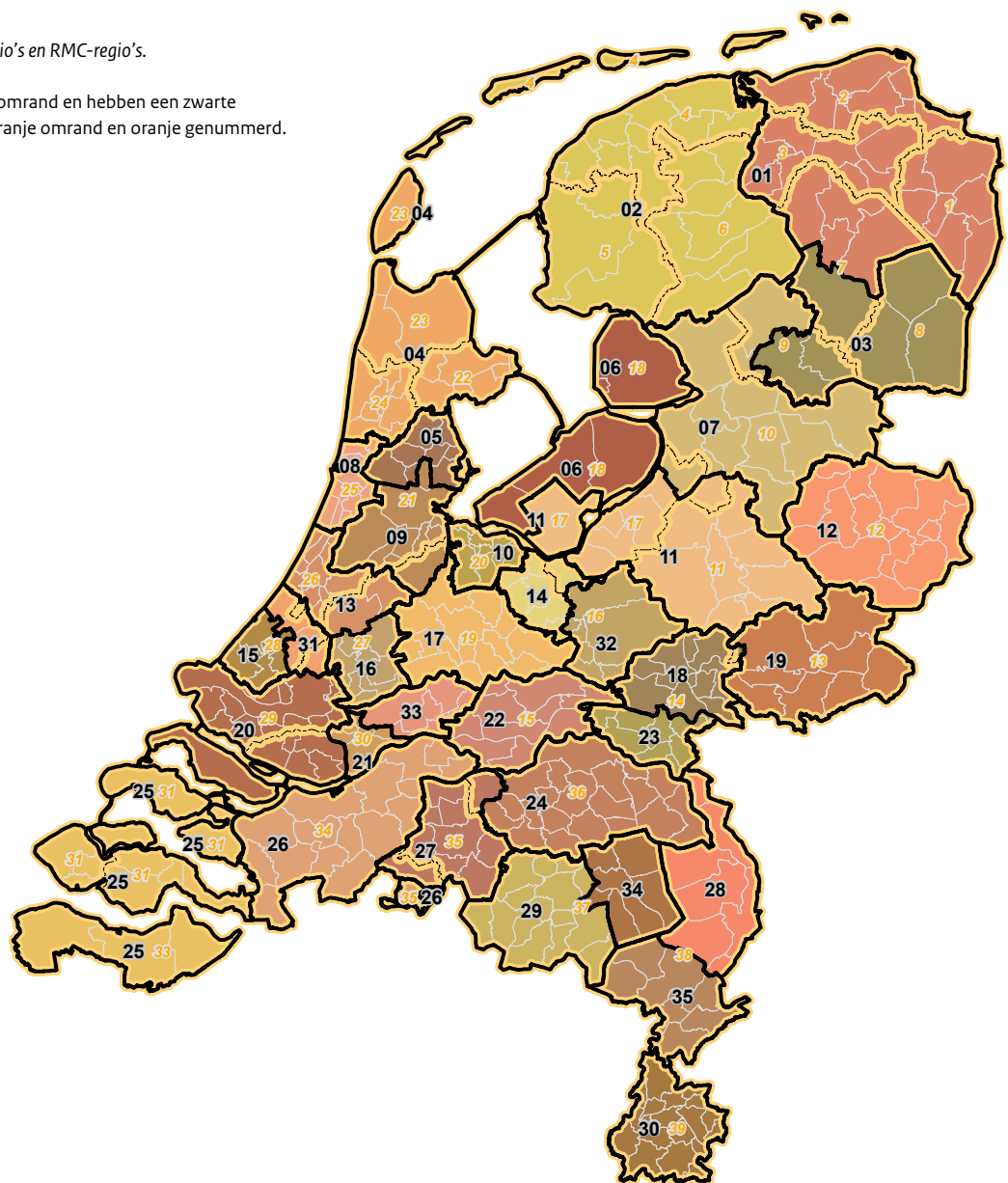
Het percentage werkenden is gepresenteerd per arbeidsmarktregio, vanwege de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Regionale vsv-cijfers worden daarentegen per RMC-regio gepresenteerd. Voor de overlap in beide regionale indelingen, zie figuur 14: arbeidsmarktregio's en RMC-regio's.

Figuur 14: Overzicht Arbeidsmarktregio's en RMC-regio's.

De Arbeidsmarktregio's zijn zwart omrand en hebben een zwarte nummering. De RMC-regio's zijn oranje omrand en oranje genummerd.

### Arbeidsmarktregio

- 01 Groningen
- 02 Friesland
- 03 Drenthe
- 04 Noord-Holland (Noord)
- 05 Zaanstreek - Waterland
- 06 Flevoland
- 07 IJssel-Vechtstreek
- 08 Kennemerland (Zuid)
- 09 Groot Amsterdam
- 10 Gooi- en Vechtstreek
- 11 Stedenvierkant
- 12 Twente
- 13 Holland-Rijnland
- 14 Utrecht (Oost)
- 15 Haaglanden
- 16 Holland (Midden)
- 17 Utrecht (Midden)
- 18 Gelderland-Midden
- 19 Achterhoek
- 20 Rijnmond
- 21 Drechtsteden
- 22 Rivierenland
- 23 Gelderland-Zuid
- 24 Brabant (Noordoost)
- 25 Zeeland
- 26 West-Brabant
- 27 Brabant (Midden)
- 28 Limburg (Noord)
- 29 Brabant (Zuidoost)
- 30 Limburg (Zuid)
- 31 Zuid-Holland (Centraal)
- 32 Food Valley
- 33 Gorinchem
- 34 Peelland
- 35 Limburg (Midden)



<sup>1</sup> Voor de afbakening van beroepsopleidingen wordt gebruik gemaakt van een crebo-koppeltabel die door OCW/DUO, Inspectie van het onderwijs, SBB en MBO Raad is ontwikkeld. In de koppeltabel zijn alle crebo's, die naar vergelijkbare beroepsopleidingen verwijzen, aan elkaar gerelateerd. Zie [http://www.kwalificaties-mbo.nl/crebo\\_overzichten.html](http://www.kwalificaties-mbo.nl/crebo_overzichten.html).

<sup>2</sup> Net als bij het aantal mbo-uitstromers is hier gekeken naar de zogenaamde vsv-startpopulatie; in dit geval het aantal inschrijvingen onder de 22 jaar op 1 oktober 2012.

Tabel 33 laat per arbeidsmarktregio het percentage werkenden en de terugkeer in het onderwijs na één jaar zien van de mbo-uitstromers (in schooljaar 2010-2011) uit de drie grootste beroepsopleidingen van schooljaar 2012-2013 (van niveau 2 en hoger).<sup>1</sup> Zowel voor de uitstromers mét als zonder startkwalificatie is het percentage werkenden inzichtelijk gemaakt. Een startkwalificatie is in het mbo een diploma op niveau 2, 3 en 4.

De getoonde regionale gegevens in tabel 33 zijn niet bedoeld om de arbeidsmarktrelevantie van beroepsopleidingen weer te geven. Gegevens over het percentage werkenden en terugkeerders van mbo-uitstromers (onder de 23) per beroepsopleiding zijn daarvoor niet voldoende. De directe doorstroom per opleiding van mbo-studenten is bijvoorbeeld niet zichtbaar, omdat de onderzochte populatie alleen studenten betreft die het bekostigd mbo op een bepaald moment hebben verlaten. Van alle deelnemers die het mbo in 2012 hebben verlaten is ruim 11% doorgestroomd naar het hbo (Kerncijfers 2008-2012, OCW).

Bovendien zijn voor een afgewogen oordeel onder meer ook voorspellingen over de toekomstige arbeidsmarktsituatie van het ROA, het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekering (UWV) en de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) aangevuld met andere overwegingen nodig. De SBB brengt later dit jaar een advies over opleidingen met een beperkt arbeidsmarktperspectief uit.

Uit tabel 33 blijkt dat:

- Mbo-uitstromers mét een startkwalificatie veel vaker een baan hebben dan mbo-uitstromers zonder een startkwalificatie. Op enkele uitzonderingen na is het belang van een startkwalificatie per beroepsopleiding goed zichtbaar.
- Voor dezelfde beroepsopleidingen het percentage werkenden (mét en zonder startkwalificatie) uiteen loopt in de verschillende arbeidsmarktregio's.

### Toelichting cijferkolommen tabel 33

- **Aantal mbo-uitstromers:** de jongeren onder de 23 die op 1 oktober 2010 in het bekostigde mbo stonden ingeschreven en zijn uitgestroomd in schooljaar 2010-2011.
- **Terug in onderwijs:** het percentage van de mbo-uitstromers uit 2010-2011 dat na één jaar was teruggekeerd in het bekostigd onderwijs.
- **Het percentage werkenden (12 uur of meer per week) op 1 oktober 2012 van de mbo-uitstromers uit 2010/2011 (onder de 23 op 1 oktober 2011) is gegeven in de volgende kolommen van tabel 33<sup>2</sup>:**
  - **Totaal:** het percentage werkenden van de totale groep mbo-uitstromers.
  - **Mét startkwalificatie:** van de mbo-uitstromers mét startkwalificatie wordt het percentage werkenden getoond.
  - **Zonder startkwalificatie:** van de mbo-uitstromers zonder startkwalificatie wordt het percentage werkenden getoond.
- **Het percentage deelnemers onder de 22 jaar op 1 oktober 2012.** Op basis van deze percentage deelnemers is de selectie gemaakt naar de drie grootste beroepsopleidingen in een arbeidsmarktregio.
- **Het aantal deelnemers onder de 22 jaar op 1 oktober 2010 (laatste kolom).** Het aantal deelnemers op 1 oktober 2010 is toegevoegd om veranderingen in het aantal deelnemers per beroepsopleiding zichtbaar te maken.

<sup>1</sup> Op [www.data.duo.nl/organisatie/open\\_onderwijsdata/databestanden/mbo\\_/Onderwijsdeelnemers](http://www.data.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/databestanden/mbo_/Onderwijsdeelnemers) (15e bestand) zijn voor alle beroepsopleidingen (inclusief niveau 1 opleidingen) per arbeidsmarktregio de gegevens inzichtelijk. Er vallen vanwege de lagere aantallen inschrijvingen op niveau 1 dan op niveau 2 en hoger, slechts drie beroepsopleidingen op niveau 1 buiten de selectie in tabel 3.

<sup>2</sup> De tabel per arbeidsmarktregio en beroepsopleiding op [www.data.duo.nl/organisatie/open\\_onderwijsdata/databestanden/mbo\\_/Onderwijsdeelnemers](http://www.data.duo.nl/organisatie/open_onderwijsdata/databestanden/mbo_/Onderwijsdeelnemers) (15e bestand) laat ter vergelijking ook het percentage werkenden (12 uur of meer per week) één jaar later zien voor de mbo-uitstromers onder de 23 uit schooljaar 9/10.

Tabel 33: Percentage terugkeerders en werkenden van de drie grootste beroepsopleidingen per arbeidsmarktregio<sup>1</sup>  
 De top 3 grootste beroepsopleidingen per arbeidsmarktregio betreffen allemaal bol-opleidingen

Arbeidsmarktregio	Beroepsopleiding	Niveau	Aantal mbo-uitstromers (<23 jaar) in 10-11	Positie na één jaar (op 1 oktober 2012)				Aantal deelnemers in 12-13	Aantal deelnemers in 10-11
				Terug in onderwijs	% werkenden (12 uur of meer per week)				
					Van totale uitstroom	Van uitstroom mét startkwalificatie	Van uitstroom zonder startkwalificatie		
Achterhoek	Pedagogisch Werk	niveau 4	76	17%	76%	83%	-	301	313
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	52	11%	57%	68%	46%	284	263
	Middenkader engineering	niveau 4	17	-	80%	91%	-	284	273
Groot Amsterdam	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	183	24%	28%	32%	23%	849	824
	Pedagogisch Werk	niveau 3	161	13%	51%	70%	45%	685	907
	Financiële beroepen	niveau 4	127	28%	38%	45%	26%	640	670
Brabant (Midden)	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	39	43%	51%	65%	31%	319	293
	Onderwijsassistent	niveau 4	35	29%	49%	64%	42%	264	275
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	33	17%	87%	100%	-	263	241
Brabant (Noordoost)	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	52	27%	54%	59%	56%	446	394
	Onderwijsassistent	niveau 4	48	29%	58%	56%	63%	440	458
	Pedagogisch Werk	niveau 3	114	9%	74%	80%	47%	439	429
West-Brabant	Pedagogisch Werk	niveau 3	101	13%	59%	66%	44%	595	552
	Mediavormgever	niveau 4	47	33%	48%	45%	48%	496	442
	Middenkader engineering	niveau 4	37	-	90%	100%	78%	446	399
Brabant (Zuidoost)	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	41	-	89%	96%	-	324	288
	Onderwijsassistent	niveau 4	34	22%	59%	72%	46%	308	351
	Ondernemer horeca/bakkerij	niveau 4	30	-	75%	86%	-	293	302
Drechtsteden	Pedagogisch Werk	niveau 3	46	16%	63%	80%	45%	232	256
	Mediavormgever	niveau 4	25	41%	56%	80%	44%	203	223
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	60	22%	45%	67%	27%	197	211
Drenthe	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	28	-	96%	95%	-	293	265
	Middenkader engineering	niveau 4	25	-	87%	94%	-	292	262
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	71	22%	46%	62%	29%	265	286
Flevoland	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	111	21%	32%	50%	14%	368	371
	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	30	28%	48%	58%	-	354	283
	Pedagogisch Werk	niveau 4	70	27%	58%	73%	-	331	318
Food Valley	Pedagogisch Werk	niveau 4	75	12%	71%	81%	33%	239	367
	Maatschappelijke Zorg	niveau 4	30	21%	76%	82%	-	214	156
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	55	29%	57%	72%	41%	206	238
Friesland	Onderwijsassistent	niveau 4	71	21%	57%	65%	40%	635	663
	Middenkader engineering	niveau 4	52	23%	75%	82%	-	586	525
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	118	18%	39%	54%	22%	584	590
Gelderland-Midden	Pedagogisch Werk	niveau 3	70	16%	53%	77%	23%	309	413
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	107	19%	40%	54%	27%	292	351
	Sport en bewegen	niveau 4	29	-	37%	41%	-	292	162
Gelderland-Zuid	Pedagogisch Werk	niveau 3	49	17%	44%	57%	-	217	309
	Mediavormgever	niveau 4	30	33%	37%	40%	36%	203	151
	Pedagogisch Werk	niveau 4	27	21%	88%	87%	-	176	108

<sup>1</sup> Het CBS publiceert geen gegevens onder de 5. Wanneer een veld leeg is betekent dit dat er minder dan 5 waarnemingen zijn.



Arbeidsmarktregio	Beroepsopleiding	Niveau	Aantal mbo-uitstromers (<23 jaar) in 10-11	Positie na één jaar (op 1 oktober 2012)				Aantal deelnemers in 12-13	Aantal deelnemers in 10-11
				Terug in onderwijs	% werkenden (12 uur of meer per week)				
					Van totale uitstroom	Van uitstroom mét startkwalificatie	Van uitstroom zonder startkwalificatie		
Gooi- en Vechtstreek	Juridisch medewerker	niveau 4	25	24%	57%	71%	-	154	161
	Mediavormgever	niveau 4	27	28%	44%	60%	36%	146	155
	Pedagogisch Werk	niveau 3	20	21%	58%	69%	-	137	113
Gorinchem	Pedagogisch Werk	niveau 3	33	19%	85%	81%	-	132	120
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	17	-	62%	88%	-	115	92
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	21	-	88%	100%	-	107	115
Groningen	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	109	15%	77%	88%	-	822	763
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	152	23%	36%	52%	21%	713	816
	Verzorgende-IG	niveau 3	101	7%	79%	87%	-	556	463
Haaglanden	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	152	21%	39%	47%	31%	677	690
	Administratief medewerker	niveau 2	136	28%	20%	34%	14%	559	525
	Pedagogisch Werk	niveau 3	136	18%	59%	69%	53%	558	614
Peelland	Pedagogisch Werk	niveau 3	64	13%	68%	81%	50%	207	251
	Onderwijsassistent	niveau 4	28	33%	40%	40%	40%	203	218
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	24	-	79%	92%	-	200	156
Holland (Midden)	Pedagogisch Werk	niveau 3	45	-	72%	74%	75%	182	218
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	18	-	94%	94%	-	158	141
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	32	-	50%	75%	39%	143	163
Holland-Rijnland	Pedagogisch Werk	niveau 3	123	12%	73%	84%	45%	357	518
	Sport en bewegen	niveau 4	36	27%	45%	41%	60%	322	266
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	73	15%	59%	67%	44%	315	294
IJssel- Vechtstreek	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	62	10%	81%	90%	-	543	438
	Sport en bewegen	niveau 4	57	25%	63%	60%	62%	462	443
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	82	13%	47%	63%	22%	451	400
Kennemerland (Zuid)	Pedagogisch Werk	niveau 4	46	20%	66%	78%	-	253	214
	Sport en bewegen	niveau 4	27	29%	42%	38%	-	244	168
	Mediavormgever	niveau 4	27	33%	41%	47%	-	179	162
Limburg (Midden)	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	31	-	73%	83%	-	188	172
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	37	18%	41%	58%	-	145	166
	Middenkader engineering	niveau 4	24	-	88%	91%	-	143	158
Limburg (Noord-Midden)	Maatschappelijke Zorg	niveau 4	15	-	60%	-	55%	370	186
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	31	-	86%	95%	-	255	215
	Sport en bewegen	niveau 3	24	41%	55%	-	54%	240	175
Limburg (Zuid)	Maatschappelijke Zorg	niveau 4	50	15%	61%	84%	50%	527	537
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	50	23%	81%	88%	67%	410	370
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	109	21%	60%	73%	41%	366	402
Noord Kennemerland, West-Friesland, Kop van Noord-Holland	Pedagogisch Werk	niveau 4	122	14%	64%	66%	57%	582	667
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	131	22%	48%	63%	36%	504	589
	Pedagogisch Werk	niveau 3	78	14%	58%	71%	-	467	441
Rijnmond	Pedagogisch Werk	niveau 3	400	18%	51%	65%	35%	1253	1735
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	392	29%	29%	45%	18%	1236	1486
	Mediavormgever	niveau 4	111	26%	45%	58%	24%	763	749
Rivierenland	Pedagogisch Werk	niveau 3	41	-	61%	74%	42%	185	205
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	23	-	75%	72%	-	151	119
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	33	22%	53%	70%	-	148	158

<sup>1</sup> Het CBS publiceert geen gegevens onder de 5. Wanneer een veld leeg is betekent dit dat er minder dan 5 waarnemingen zijn.

Arbeidsmarktregio	Beroepsopleiding	Niveau	Aantal mbo-uitstromers (<23 jaar) in 10-11	Positie na één jaar (op 1 oktober 2012)			Aantal deelnemers in 12-13	Aantal deelnemers in 10-11	
				Terug in onderwijs	% werkenden (12 uur of meer per week)				
					Van totale uitstroom	Van uitstroom mét startkwalificatie	Van uitstroom zonder startkwalificatie		
Stedendriehoek	Pedagogisch Werk	niveau 4	120	19%	71%	86%	46%	559	653
	Sport en bewegen	niveau 4	46	35%	79%	75%	89%	510	345
	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	67	-	92%	96%	-	459	436
Twente	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	106	28%	44%	68%	21%	575	613
	Pedagogisch Werk	niveau 3	112	21%	68%	82%	57%	506	594
	Middenkader engineering	niveau 4	56	18%	80%	90%	-	494	530
Utrecht (Midden)	Pedagogisch Werk	niveau 3	108	15%	73%	83%	50%	599	564
	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	116	27%	49%	55%	41%	555	561
	Helpende Zorg & Welzijn	niveau 2	122	23%	44%	70%	20%	494	482
Utrecht (Oost)	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	55	43%	40%	38%	43%	356	341
	Mediavormgever	niveau 4	50	30%	38%	50%	-	281	294
	Pedagogisch Werk	niveau 4	54		78%	84%	56%	257	246
Zaanstreek-Waterland	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	48	41%	46%	50%	47%	343	323
	Pedagogisch Werk	niveau 4	62	15%	69%	74%	-	268	218
	Pedagogisch Werk	niveau 3	69	11%	72%	91%	60%	259	355
Zeeland	Mbo-Verpleegkundige	niveau 4	47	20%	66%	79%	-	346	320
	Middenkader engineering	niveau 4	23	-	68%	82%	-	315	276
	Onderwijsassistent	niveau 4	37	14%	67%	76%	50%	289	305
Zoetermeer	Pedagogisch Werk	niveau 3	63	-	54%	65%	-	244	247
	Medewerker marketing en communicatie	niveau 4	33	32%	29%	56%	-	231	237
	Mediavormgever	niveau 4	21	-	35%	45%	-	203	205

<sup>1</sup> Het CBS publiceert geen gegevens onder de 5. Wanneer een veld leeg is betekent dit dat er minder dan 5 waarnemingen zijn.

# 7. Berekeningswijze voortijdig schoolverlaters convenant 2012-2015

Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters mag in 2016 nog maar maximaal 25.000 zijn. Voor de periode 2012-2015 zijn opnieuw prestatiegerichte convenanten afgesloten tussen het ministerie van OCW, scholen en gemeenten om zich ook de komende jaren gezamenlijk in te zetten om het aantal (nieuwe) vsv'ers verder te verminderen. Hiervoor stelt het ministerie OCW prestatiesubsidie en vsv-regiomiddelen beschikbaar. Meer informatie en vraag en antwoord: [www.aanvalopschooluitval.nl/beleid/vsv-aanpak-2012-2015](http://www.aanvalopschooluitval.nl/beleid/vsv-aanpak-2012-2015).

## Definitie van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters

Bij het bepalen van het aantal vsv'ers worden twee definities gehanteerd. De landelijke definitie is gericht op het presenteren van een totaalbeeld en het behalen van de doelstelling van 25.000 vsv'ers. De convenantdefinitie wordt gebruikt bij het presenteren van vsv-gegevens over RMC-regio's en instellingen en bij het bepalen van de prestatiesubsidie. Bij het afsluiten van de nieuwe convenanten is besloten om de berekeningsmethode voor beide definities te verbeteren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van gegevensbronnen die in de vorige convenantperiode nog niet beschikbaar waren.

De basis van de meetmethode en definitie van het aantal voortijdig schoolverlaters blijft hetzelfde.

*Een voortijdig schoolverlater is een jongere die op 1 oktober van jaar t jonger is dan 22, staat ingeschreven in het bekostigd vo, mbo of vavo en die een jaar later (t+1) niet meer in het onderwijs staat ingeschreven en geen startkwalificatie heeft.*

De gegevensbasis voor de berekening blijft het Basisregister Onderwijs (BRON), maar nu worden ook andere gegevensbronnen gebruikt. In de afgelopen convenantperiode was de schoolcarrière van een kleine groep jongeren niet volledig in beeld (de zgn. witte vlekken), waardoor het vsv-aantal te hoog werd vastgesteld. Het ministerie van OCW heeft samen met partners (bijvoorbeeld gemeenten en UWV/SZW) eraan gewerkt om deze witte vlekken uit de vsv-meetmethode te halen. De aanvullende gegevensbronnen die hierdoor beschikbaar zijn gekomen maken in combinatie met een aangescherpte meetmethode het mogelijk om nóg beter in beeld te brengen welke jongeren daadwerkelijk uitvallen.

## Voorlopige en definitieve cijfers

Elk voorjaar informeert het ministerie van OCW de Tweede Kamer over de voorlopige vsv-cijfers van het voorgaande schooljaar. De inhoud van deze bijlage is gebaseerd op de voorlopige cijfers van het schooljaar 2012-2013. De vsv-cijfers zijn pas definitief wanneer over de in- en uitschrijvingsgegevens van de instelling een accoun-

tantsverklaring is afgegeven. De definitieve cijfers worden negen maanden na de voorlopige cijfers gebruikt bij het vaststellen van de vsv-bekostiging volgens de prestatiesubsidie vo en prestatiebox mbo.

In de nieuwe meetmethode worden de volgende categorieën deelnemers niet meer tot de populatie gerekend waarover de vsv'ers worden berekend (de startpopulatie):

- *Niet bekostigde* deelnemers binnen de convenantdefinitie (opgave DUO); In de vorige convenantperiode vielen de *niet voor bekostiging aangemelde* deelnemers (opgave school) buiten de startpopulatie (binnen de landelijke definitie speelt het bekostigingsaspect geen rol en worden alle opgegeven deelnemers meegerekend).
- *Eerstejaars nieuwkomers*: dit zijn asielzoekers/immigranten die korter dan 1 jaar in Nederland zijn.
- *Vrijstellingen Leerplichtwet*: jongeren met een vrijstelling op grond van de Leerplichtwet 1969;

In de nieuwe meetmethode worden de volgende categorieën schoolverlaters niet meer als vsv'er gezien:

- *(Voortgezet) speciaal onderwijs*: jongeren die doorstromen naar het (v)so (alleen voor de convenantcijfers wordt dit aangepast; voor de landelijke cijfers was dit al het geval);
- *Particulier onderwijs*: deelnemers die doorstromen naar niet-bekostigd, erkend onderwijs;
- *Vrlate startkwalificaties*: mbo-deelnemers die op 1 oktober als vsv'er zijn geteld, maar in de daaropvolgende periode tot en met 31 december alsnog een startkwalificatie halen;
- *MBO-1 diploma met baan*: deelnemers die op 1 oktober als vsv'er zijn geteld maar op dat moment een baan hebben van minstens 12 uur per week;
- *Politie- of defensieopleidingen*: deelnemers die op 1 oktober als vsv'er zijn geteld maar op dat moment onderwijs volgen bij politie of defensie.

Het effect van de genoemde aanpassingen van de meetmethode is te zien in onderstaande tabel.

Tabel 34: Effect van nieuwe meetmethode op vsv-aantallen voor de beide definities in 2012-2013

	Landelijk		Convenant	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Eerstejaars nieuwkomers	-351	8%	-353	4%
Bekostigde deelnemers	--	--	-540	6%
(voortgezet) Speciaal onderwijs	--	--	-3.433	38%
Nbi / particulier onderwijs	-1.799	43%	-1.750	19%
Vrijstellingen leerplichtwet	-754	18%	-750	8%
Politie en defensieopleidingen	-23	1%	-23	0%
Mbo1-diploma + baan	-1.158	28%	-1.212	13%
Verlate startkwalificatie	-122	3%	-1.080	12%
Totaal	-4.207	100%	-9.141	100%

## Verskil tussen de landelijke- en convenantdefinitie

Door de nieuwe meetmethode is het verschil tussen de landelijke cijfers en de som van de regionale (convenant) cijfers behoorlijk afgenomen. De grootste reductie komt in de convenantdefinitie voor rekening van de deelnemers die uitstromen naar het speciaal onderwijs en niet meer als vsv'er worden gezien. In de landelijke definitie was dit al langer het geval. Een andere reden waarom het verschil is afgenomen is het feit dat nu rekening wordt gehouden met startkwalificaties die in de periode van 1 oktober tot 1 januari worden behaald. Deze diploma's hebben veel minder invloed binnen de landelijke definitie omdat zogenaamde examendeelnemers daarbinnen als onderwijsvolgend worden beschouwd.

Op enkele aspecten verschillen de landelijke- en convenantdefinities nog wel van elkaar:

- **Bekostigde deelnemers:** Binnen de convenantdefinitie behoren deelnemers die niet bekostigd worden niet meer tot de startpopulatie. In de landelijke definitie speelt het bekostigingsaspect geen rol, waardoor er nog een klein verschil bestaat op dit punt.
- **Vavo-deelnemers:** deze behoren alleen in de landelijke definitie tot de startpopulatie, zij kunnen dus alleen vsv'er worden in de landelijke definitie. Het betreft hier de deelnemers die zijn ondergebracht bij de vavo-opleidingen binnen mbo-instellingen. Leerlingen die zijn uitbesteed aan het vavo vanuit het vo (de zogenaamde Rutte leerlingen) zijn onderdeel van de vsv startpopulatie van het vo en kunnen van daaruit wel vsv'er worden. De doorstroom naar vavo is binnen beide definities geen vsv.

- **Examendeelnemers en overige onbekostigde deelnemers** in het mbo: deze behoren volgens de landelijke definitie tot de startpopulatie en zijn onderwijsvolgend in het nieuwe schooljaar, en volgens de convenantdefinitie niet.

## Aanvullende gegevensbronnen nieuwe meetmethode

De basis van de bepaling van het aantal vsv'ers wordt onveranderd gevormd door de gegevens die zijn opgeslagen in het Basisregister Onderwijs (BRON). Deze gegevens worden gebruikt voor het bepalen van de kenmerken van de inschrijving (bijvoorbeeld een inschrijving in het speciaal onderwijs), de bekostigingsstatus, en de verlate startkwalificaties. Binnen BRON is ook bekend welke deelnemers korter dan een jaar in Nederland verblijven. Doordat zij niet altijd in het GBA worden opgenomen wordt hun vertrek uit Nederland beperkt geregistreerd en wordt een deel van hen ten onrechte als vsv'er gezien.

Daarnaast worden in de nieuwe meetmethode aanvullende gegevensbronnen gebruikt, waardoor van meer schoolverlaters kan worden vastgesteld dat ze geen vsv'er zijn:

- De gegevens ter bepaling van de instroom in het niet-bekostigde onderwijs zijn afkomstig van BRON-Niet Bekostigde Instellingen. Deze hebben geen bekostigingsstatus, en zijn daarom niet door een accountant gecontroleerd. Wel zijn er controles op aantallen door o.a. de Inspectie van het Onderwijs.
- Vrijstellingen op grond van de Leerplichtwet 1969 worden door leerplichtambtenaren in het daartoe opgezette register opgevoerd.

Tabel 35: Verschillen landelijke- en convenantdefinitie

	convenant	landelijk
Niet bekostigde inschrijvingen in de startpopulatie	Nee	Ja
examen- & onbekostigde deelnemers in de startpopulatie	Nee	Ja
vavo-deelnemers in de startpopulatie	Nee	Ja
doorstroom naar examen- of onbekostigde deelnemer	vsv	geen vsv

- De UWV-gegevens: het gaat hier om de polisadministratie waaruit gegevens worden afgeleid over de schoolverlaters die werkzaam zijn bij defensie of politie of die een mbo-1 diploma hebben met een baan van minstens 12 uur per week. De vulling van enkele bronnen is overigens voor een deel afhankelijk van de tijdige levering van gegevens door gemeenten en scholen.

### Nieuwe meetmethode op basis van percentages en normen

De vsv-cijfers van de convenantperiode 2007-2011 (oude meetmethode) werden op basis van absolute aantallen weergegeven. In de convenantperiode 2012-2015 wordt gewerkt met en afgerekend op basis van percentages en normen. Hiervoor is gekozen omdat een procentuele norm rekening houdt met groei en krimp van scholen en regio's. De prestatiesubsidie wordt vanaf schooljaar 2012-2013 berekend op basis van zes procentuele normen (aantal vsv'ers t.o.v. totaal aantal deelnemers):

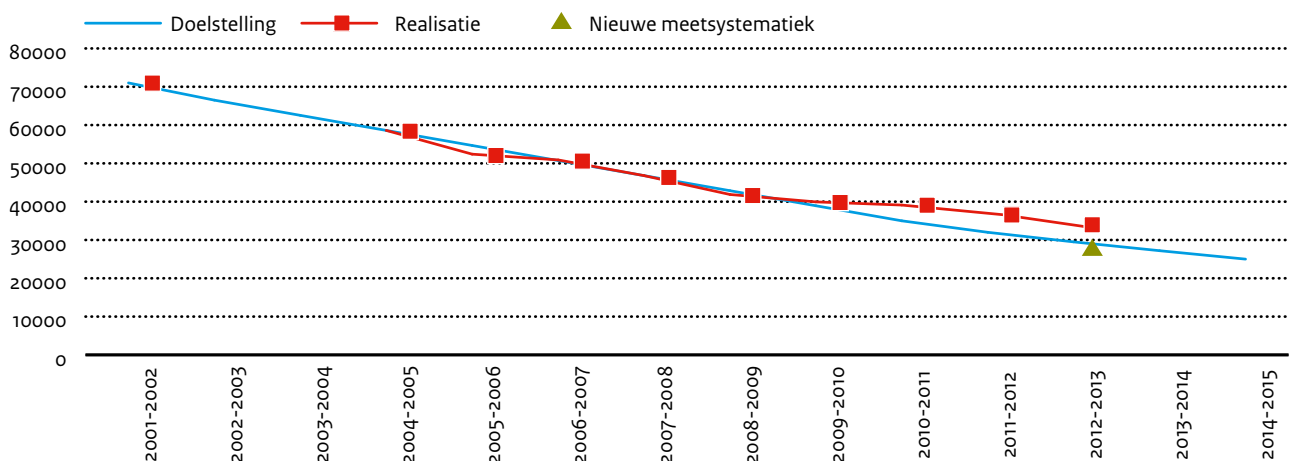
- drie normen die voor het voortgezet onderwijs (onderbouw, bovenbouw vmbo, en bovenbouw havo/vwo) die constant zijn in de tijd<sup>1</sup>.
- drie normen voor het mbo (mbo-1, mbo-2 en mbo-3/4) die afnemen in de tijd.

Als door een instelling één of meerdere normen worden gehaald krijgt de instelling de prestatiesubsidie. Deze wordt achteraf, op

basis van de definitieve vsv cijfers per schooljaar, uitgekeerd per instelling. Er bestaat dus geen bevoorschotting meer. De eerste keer dat prestatiesubsidie wordt uitgekeerd is in september / oktober 2014.

In het mbo is er een aantal instellingen dat ver boven de norm zit en niet binnen een jaar onder de norm kan komen. Om ook hen te stimuleren nog verder te dalen krijgen mbo-instellingen waarvoor het vsv-percentage in een jaar minimaal 1%-punt daalt eveneens prestatiesubsidie (bij mbo-1 geldt minimaal 2%-punt daling). Ook met het oplopen van het vsv-percentage wordt rekening gehouden in de prestatiesubsidie: als instellingen hun vsv-percentage twee jaar lang laten oplopen volgt geen prestatiesubsidie, ook al blijven ze onder de vsv-norm.

Figuur 15: Ontwikkeling vsv-aantal landelijke- en convenantdefinitie



Tabel 36: Overzicht nieuwe vsv'ers, inclusief onderscheid oude en nieuwe meetsystematiek.

	2001-2002	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
doelstelling	71000	58600	54667	50733	46800	42866	38933	35000	32000	29500	27200	25000
realisatie oude systematiek	71000	58600	52400	50900	46800	41875	39941	39115	36560	32143		
realisatie nieuwe systematiek										27930		

<sup>1</sup> Naast de prestatienormen zijn er in het vo streefnormen bepaald die zijn gebaseerd op het streefdoel van maximaal 25.000 vsv'ers in 2016. Deze streefpercentages liggen lager dan de prestatienormen (bij lage percentages krijg je te maken met onwerkbaar lage aantallen vsv'ers in het kader van de prestatiesubsidie). De streefpercentages reflecteren de normen die elke instelling zou moeten halen om te komen tot maximaal 25.000 vsv'ers en dienen vooral als stuurinstrument binnen de regio's.

## Rekenregels nieuwe meetsystematiek 2012/2013 - 2013/2014

<b>Landelijke definitie</b>	Gehanteerd om een totaal beeld weer te geven, zoals bijvoorbeeld in de overzichten uit de cijferbijlage. Op deze berekening is het streefdoel van 25.000 vsv'ers gebaseerd.
<b>Convenantdefinitie</b>	Gehanteerd bij het bepalen van de gegevens per RMC-regio of instelling. Tevens basis voor de uitvoering van de prestatiesubsidie en prestatiebox.
<b>Maandrapportage</b>	Kenmerken die gelden voor de convenantdefinitie gelden ook voor de maandrapportages absoluut verzuim (A01). Dit met uitzondering van bepaalde bronnen die niet beschikbaar zijn ten tijde van het produceren van de maandrapportages. Deze uitzonderingen worden in het schema aangegeven met **.

### Leeswijzer beslisschema

In de figuur wordt de nieuwe meetmethode schematisch weergegeven. De breedte van de figuur in het begin vertegenwoordigt de omvang van de deelnemerpopulatie waarmee de berekening start. Het gaat dan om alle deelnemers die op 1 oktober staan ingeschreven aan een instelling voor vo, mbo of vavo. Van deze deelnemers wordt een deel niet betrokken in de berekening van het aantal voortijdig schoolverlaters. Dit betreft deelnemers met bepaalde persoonskenmerken (bijv. leeftijd) of deelnemers die ingeschreven staan in bepaalde onderwijsvormen (bijv. praktijkonderwijs). In aanvulling daarop gelden voor de convenantdefinitie aanvullende eisen ten aanzien van de bekostiging van de inschrijving. Op deze wijze wordt in een aantal stappen de startpopulatie bepaald. Dit is de groep deelnemers waarmee de vsv-berekening start.

In de loop van het schooljaar wordt nog een aantal leerlingen uitgesloten van de berekening omdat ze bijv. emigreren of omdat ze een vrijstelling krijgen van de leerplicht. De groep leerlingen die dan over is vormt op 1 oktober van het volgende schooljaar de bestemmingspopulatie.

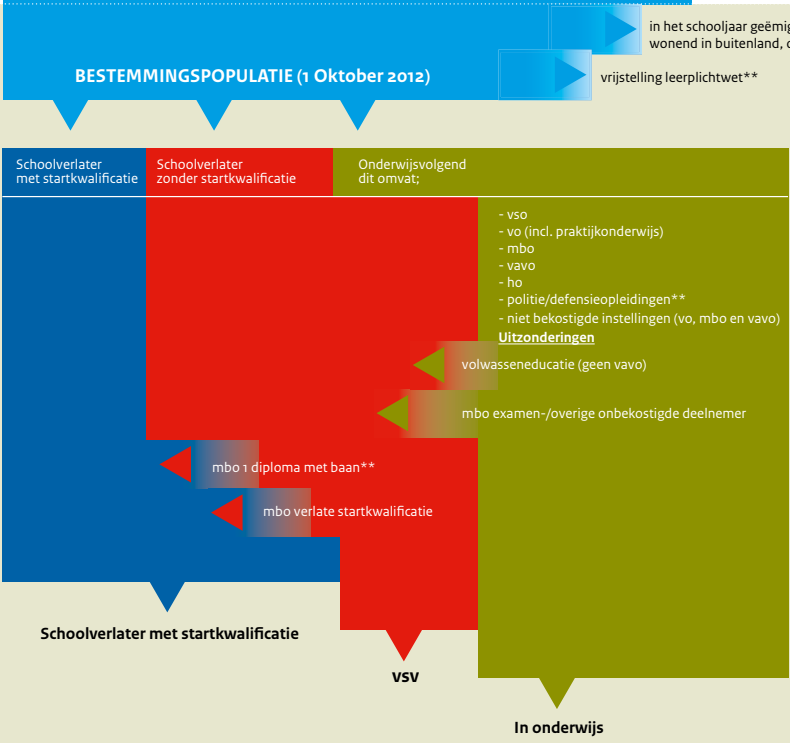
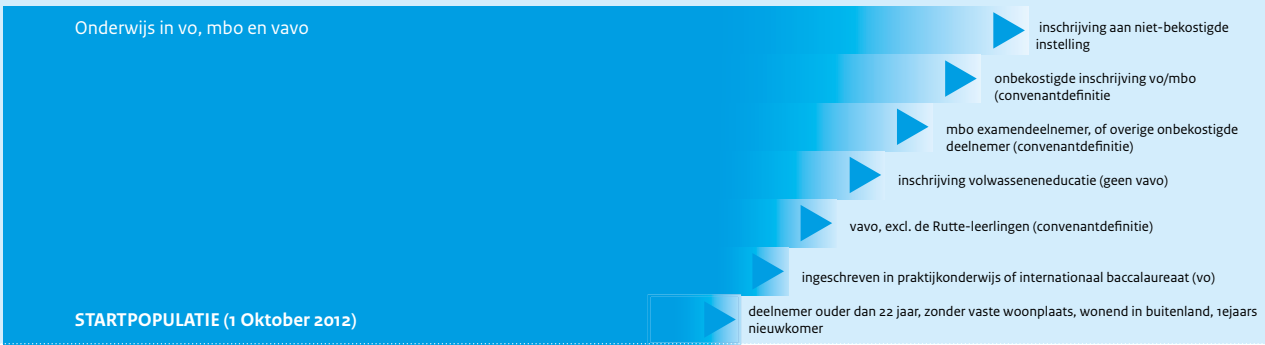
De bestemmingspopulatie valt in drie groepen uiteen:

- De deelnemers die op 1 oktober van het volgende schooljaar nog ingeschreven zijn in het onderwijs;
- De deelnemers die het onderwijs hebben verlaten en een startkwalificatie hebben gehaald;
- De deelnemers die het onderwijs hebben verlaten zonder een startkwalificatie te behalen.

Een uitzondering op deze indeling geldt voor deelnemers in de volwasseneducatie én (volgens de convenantdefinitie) de examendeelnemers, en overige onbekostigde deelnemers in het mbo. Zij worden, afhankelijk van de behaalde diploma's, als schoolverlater met of zonder startkwalificatie gezien.

### DEELNEMERSPOPULATIE

(ALLE DEELNEMERS OP 1 OKTOBER INGESCHREVEN IN VO, MBO OF VAVO)



# Index afkortingen en begrippen

AOC	<i>Agrarisch Opleidingscentrum</i>
bbl	<i>beroepsbegeleidende leerweg (in het mbo)</i>
bol	<i>beroepsopleidende leerweg (in het mbo)</i>
BRON	<i>Basisregister Onderwijs</i>
brug	<i>brugklas</i>
CBS	<i>Centraal Bureau voor de Statistiek</i>
DUO	<i>Dienst Uitvoering Onderwijs</i>
EBB	<i>Enquête Beroepsbevolking</i>
G4	<i>4 grootste gemeenten van Nederland</i>
G32	<i>Samenwerkingsverband van 34 (middel)grote gemeenten</i>
GBA	<i>Gemeentelijke Basisadministratie</i>
havo	<i>hoger algemeen voortgezet onderwijs</i>
hbo	<i>hoger beroepsonderwijs</i>
KLPD	<i>Korps Landelijke Politie Diensten</i>
lwo	<i>leerwegondersteunend onderwijs</i>
mbo	<i>middelbaar beroepsonderwijs</i>
mbo 1	<i>middelbaar beroepsonderwijs niveau 1</i>
mbo 2	<i>middelbaar beroepsonderwijs niveau 2</i>
mbo 3	<i>middelbaar beroepsonderwijs niveau 3</i>
mbo 4	<i>middelbaar beroepsonderwijs niveau 4</i>
mbo-instelling	<i>middelbaar beroepsonderwijs instelling</i>
pro	<i>praktijkonderwijs</i>
RMC	<i>Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie</i>
ROC	<i>Regionaal Opleidingscentrum</i>
vavo	<i>voortgezet algemeen volwassenenonderwijs</i>
vm2	<i>samenvoeging van de bovenbouw van de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo met de opleiding mbo 2</i>
vmbo	<i>voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs</i>
vo	<i>voortgezet onderwijs</i>
vo-school	<i>voortgezet onderwijsschool</i>
vso	<i>voortgezet speciaal onderwijs</i>
vsv	<i>voortijdig schoolverlaten</i>
vsv'er	<i>voortijdig schoolverlater</i>
vwo	<i>voorbereidend wetenschappelijk onderwijs</i>
wo	<i>wetenschappelijk onderwijs</i>

# Index tabellen en figuren

Figuur 1:	Nationale doelstelling en realisatie absoluut aantal nieuwe vsv'ers ...	3	Tabel 1:	Nationale realisatie nieuwe vsv'ers in aantallen en percentages.....	3
Figuur 2:	vsv naar type onderwijs .....	4	Tabel 2:	Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in 2012-2013 .....	4
Figuur 3:	vsv naar type diplomakenmerk .....	4	Tabel 3:	De ontwikkeling van het percentage van de totale groep vsv'ers in Europa, 2000, 2011 en 2012 Bron: Eurostat (2013).....	5
Figuur 4:	De ontwikkeling van het percentage van de totale groep vsv'ers in Europa, 2000, 2011 en 2012 Bron: Eurostat (2013) .....	5	Tabel 4:	Nieuwe vsv'ers per RMC-regio in 2012-2013 .....	7
Figuur 5:	RMC-regio's, percentage nieuwe vsv'ers in 2012-2013 .....	6	Tabel 5:	Nieuwe vsv'ers naar 18- en 18+ naar RMC-regio in 2012-2013.....	9
Figuur 6:	Overzicht uitval in het vo per RMC-regio.....	8	Tabel 6:	Nieuwe vsv'ers naar gemeenten in 2012-2013.....	11
Figuur 7:	Overzicht uitval in het mbo per RMC-regio.....	8	Tabel 7:	Nieuwe vsv'ers naar 18- en 18+ per gemeente in 2012-2013 .....	12
Figuur 8:	Nieuwe vsv'ers naar gemeentegrootte in 2012-2013 .....	10	Tabel 8:	Streefnormen voor het vo, 2012 tot en met 2015.....	13
Figuur 9:	Behaalde streefnormen in het vo naar RMC-regio .....	14	Tabel 9:	Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in het vo.....	13
Figuur 10:	Overzicht uitval in het mbo per ROC.....	20	Tabel 10:	RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2012-2013.....	15
Figuur 11:	Behaalde normen door de ROC's in 2012-2013.....	23	Tabel 11:	Nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in het vmbo in 2012-2013.....	16
Figuur 12:	Verdeling nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013.....	31	Tabel 12:	Nieuwe vsv'ers in het mbo naar leerweg, hoogst behaalde vooropleiding en diploma in het vmbo in 2012-2013 .....	16
Figuur 13:	Nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013.....	31	Tabel 13:	RMC-regio's, nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in 2012-2013 .....	17
Figuur 14:	Overzicht Arbeidsmarktregio's en RMC-regio's .....	36	Tabel 14:	Mbo-instellingen, nieuwe vsv'ers in het mbo naar hoogst behaalde vooropleiding en diploma in 2012-2013 .....	18
Figuur 15:	Ontwikkeling vsv-aantal landelijke- en convenantdefinitie.....	43	Tabel 15:	Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in het mbo.....	19
			Tabel 16:	Nieuwe vsv'ers naar mbo-instelling gesorteerd op percentage vsv, in 2012-2013.....	21
			Tabel 17:	Normen voor het mbo, 2012 tot en met 2015.....	23
			Tabel 18:	Nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort in 2012-2013 .....	23
			Tabel 19:	Nieuwe vsv'ers naar niveau in het mbo in 2012-2013, afgezet tegen de percentuele norm voor de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015.....	24
			Tabel 20:	RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2012-2013.....	28
			Tabel 21:	Nieuwe vsv'ers naar verblijfsjaar in het mbo in 2012-2013.....	29
			Tabel 22:	Nieuwe vsv'ers naar niveau en verblijfsjaar in 2012-2013.....	29
			Tabel 23:	Nieuwe vsv'ers naar domeinen in 2012-2013.....	30
			Tabel 24:	Nieuwe vsv'ers naar domeinen en niveau in 2012-2013 .....	30
			Tabel 25:	Nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2012-2013.....	31
			Tabel 26:	Nieuwe vsv'ers naar geslacht in 2012-2013 .....	32
			Tabel 27:	Nieuwe vsv'ers naar etniciteit in 2012-2013 .....	32
			Tabel 28:	Nieuwe vsv'ers naar generatie 2012-2013.....	32
			Tabel 29:	Vsv'ers verdacht van een misdrijf naar leerjaar/niveau in 2010-2011 ..	33
			Tabel 30:	G4. vsv'ers verdacht van misdrijf naar leerjaar/niveau in 2010-2011 ..	33
			Tabel 31:	Aantal mbo-uitstromers en percentage terugkeerders en werkenden per niveau en leerweg .....	35
			Tabel 32:	Aantal mbo-uitstromers en percentage terugkeerders en werkenden per domein .....	35
			Tabel 33:	Percentage terugkeerders en werkenden van de drie grootste beroepsopleidingen per arbeidsmarktregio .....	38
			Tabel 34:	Effect van nieuwe meetmethode op vsv-aantallen voor de beide definities in 2012-2013.....	42
			Tabel 35:	Verschillen landelijke- en convenantdefinitie.....	42
			Tabel 36:	Overzicht nieuwe vsv'ers, inclusief onderscheid oude en nieuwe meetsystematiek.....	43









Deze brochure is een uitgave van het Ministerie van Onderwijs,  
Cultuur en Wetenschap

Meer informatie over de vsv-cijfers is op te vragen bij het  
Informatiecentrum Onderwijs van DUO:

Mail naar [voortijdschoolverlaten@ocwduo.nl](mailto:voortijdschoolverlaten@ocwduo.nl) of bel op  
werkdagen van 8.30 - 12.00 uur en van 13.00 - 17.00 uur naar  
079 - 323 2444 (voortgezet onderwijs) en 079 - 323 2666  
(middelbaar beroepsonderwijs).

**Productie:**

Directie MBO  
[www.vsvverkenner.nl](http://www.vsvverkenner.nl)

**Bron:**

DUO  
[www.duo.nl](http://www.duo.nl)

**Ontwerp:**

Balyon  
[www.balyon.com](http://www.balyon.com)

**Druk:**

DeltaHage

**Uitgave:**

Maart 2014

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend